



# GŁOS KALISKI



PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

NIEDZIELA, 25 KWIEŚNIA 1948 ROKU

Nr 113 (1041)

## Pod jednym sztandarem

Nowe czasy rodzą w nas nowe słowa i nowe uczucia. Ludzie starsi, którzy długie lata przeżywali bolesny fakt rozbitcia polskiego ruchu robotniczego, przyjmują nie bez wzruszenia pozdrowienia dla Polskiej Partii Robotniczej, uchwalone w dniu wczorajszym przez Radę Naczelną Polskiej Partii Socjalistycznej.

W ten sposób wyrażone i zadokumentowane uznanie ze strony PPS dla Polskiej Partii Robotniczej, jako dla bojownika o sprawę niepodległości i wielkości narodu polskiego — świadczy dobitnie o zanikaniu istniejących dotąd uprzedzeń i różnic. Co więcej, potwierdza fakt psychologicznego i uczuciowego zbliżenia. A tego rodzaju zbliżenie jest czynnikiem dużej wagi; wyzwoli ono nowe sily i nowy zapal budowniczych Polski Ludowej.

Szerokie masy członkowskie Polskiej Partii Robotniczej powitają również ze szczerym uznaniem rezolucję polityczną Rady Naczelnej PPS z dnia 23 kwietnia br., solidaryzując się z wyrażonymi w niej poglądami.

Słusznym jest to, że wspólność ocen politycznych i zbliżenia ideologicznego PPS i PPR dojrzały w praktyce jednolitego frontu, w praktyce jednolitego działania. Zgodność naszych poglądów wyrosła z praktyki wspólnej walki o odbudowę kraju i utwarcenie demokracji ludowej, wspólnej walki z naporem wewnętrznym i zagranicznym reakcji, wspólnej pracy organizacyjnej w zjednoczonym ruchu zawodowym, wspólnej pracy kulturalno-wychowawczej.

Nie mniej słusznym jest wyrażone w rezolucji przekonanie, że ofensywa międzynarodowego kapitalizmu przeciwko Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowej przyspieszyła dojrzałość świadomości polskich mas robotniczych do jednolitego organizowania. Ofensywie tej — jak stwierdza rezolucja Rady Naczelnej PPS — która wprzegła prawniczo odłamy ruchu socjalistycznego w służbę kapitału i imperializmu, która pogłębiła rozłam w ruchu robotniczym Europy Zachodniej, ruch robotniczy krajów demokracji ludowej przeciwstawia się przez silniejsze zwanie szeregow.

Polska Partia Robotnicza, tak samo jak Polska Partia Socjalistyczna pragnie — cytujemy rezolucję Rady Naczelnej PPS — „**ABY NOWA ZJEDNOCZONA PARTIA ROBOTNICZA BYŁA SPADKOBIERCZYNIĄ NAJLEPSZYCH TRADYCJI CAŁEGO POLSKIEGO RUCHU ROBOTNICZEGO, WOLNA OD BŁĘDÓW I OBŁIŻEŃ, KTÓRE KIEDYS BYŁY PRZYCZYNNĄ ROZBITCIA I ROZŁAMU**”.

Podkreślona przez rezolucję Rady Naczelnej PPS konieczność wzmocnienia wysiłku organizacyjnego, zacieśnienia dyscypliny partyjnej, przyspieszenia i pogłębienia pracy nad szkoleniem ideologicznym członków — odpowiada tym zadaniom organizacyjnym, jakie wysuwają dziś również przed PPR-owcami kierownictwo naszej Partii.

Z radością powitają szerokie masy członkowskie bratnich partii zapowiedź utworzenia wspólnych komisji KC PPR i CKW PPS — statutowej, techniczno-organizacyjnej, i deklaracji ideowej — celem praktycznego przygotowania zjednoczenia PPR i PPS. SA TO JUZ KONKRETNE POCZYNIANIA NA DRODZE KU ZJEDNOCZENIU.

Przytoczymy jeszcze następujące wskazania Rady Naczelnej PPS:

„**OBOWIĄZKIEM PARTII W TYM OKRESIE JEST DOKONANIE PRZEGLĄDU SZEREGÓW I USUNIĘCIE Z NICH TYCH, KTÓRZY UTRUDNIAJĄ REALIZACJĘ HISTORYCZNEGO ZADANIA, JAKIE STOI PRZED PARTIĄ, ORAZ USWIADOMIENIE I ZAKTYWIZOWANIE TYCH, KTÓRZY NIEDOSTATECZNIE SWĘ ZADANIA ROZUMIEJĄ**”.

Troska o czystość szeregow partyjnych, o moralne oblicze PPR-owca, podniesienie poziomu pracy zawodowej i społecznej — oto, co dziś bardziej, niż kiedykolwiek, przyświeca

### Przedmajowy łańcuch wsołzawodnictwa

Zaloga PZPB Nr 5 przyjmuje wezwanie PZPB Nr 2 i wzywa jednocześnie zalogę PZPB w Rudzie Pabianickiej do wykonania planu na rok 1948 przed terminem.

Również zaloga PZPB Nr 8 zobowiązała się do wykonania planu na rok 1948 DO DNIA 10 GRUDNIA. PZPB Nr 8 wzywają do przedterminowego wykonania planu PZPB Nr 4.

i naszej Partii.

W rezolucjach Rady Naczelnej PPS przypięto do niej fakt całkowitej degeneracji politycznej socjalistycznej prawicy. Akceptując wycofanie się PPS z udziału w międzynarodowych konferencjach socjalistycznych, zwołanych przez COMISCO, Rada Naczelna stwierdza między innymi, że **PARTIE SOCJALISTYCZNE EUROPY ZACHODNIEJ ODDAŁY SIĘ BEZ ZASTRZEŻEN NA USŁUGI MIĘDZY NARODOWEGO KAPITALIZMU, A W SZCZEGÓLNOŚCI IMPERIALIZMU AMERYKAŃSKIEGO, DAŻĄCEGO DO OPANOWANIA EUROPEJ**. Inna rezolucja wita z zadowoleniem jed-

nościowe dążenia całej demokratycznej młodzieży polskiej i czynny udział młodzieżowych organizacji socjalistycznych OM TUR i ZNMS w tworzeniu Zjednoczonej Demokratycznej organizacji Młodzieży Polskiej.

Przed Wspólną Komisją Deklaracji Ideowej, której przypadnie w udziale przedyskutowanie i opracowanie platformy zjednoczonej PPR i PPS — stoi zadanie wyjątkowo odważne i doniosłe. Prace tej Komisji powinny być udostępnione najszerszym masom partyjnym. Konieczność przezwyciężenia błędów i obciążen ideologicznych, na którą słusznie wskazuje Rada Naczelna PPS wymaga w pierw-

szym rzędzie szeroko zakrojonej wspólnej dyskusji ideologicznej na wszystkich szczeblach bratnich partii.

W zakończeniu chcemy stwierdzić, że szerokie masy robotników polskich — zarówno PPR-owców, PPS-owców jak i bezpartyjnych — wyrażają dziś zgodne przeświadczenie, że **NIGDY JESZCZE ŚWIĘTO 1-MAJOWE NIE BYŁO TAK PODNIOSŁE, CZERWONY SZTANDAR ROBOTNICZY NIE BYŁ TAK DROGIM I REALNYM SYMBOLEM JEDNOSTKI, W WALCE O ZWYCIĘSTWO, a sily klasy robotniczej tak widoczne — jak to będzie miało miejsce w dniu 1 Maja 1948 r.**

## Rewia dorobku polskiej pracy

### Uroczyste otwarcie Międzynarodowych Targów w Poznaniu

POZNAŃ PAP. — W auli Uniwersytetu Poznańskiego pięknie udekorowanej flagami i kwiatami i flagami wszystkich państw biorących udział w Targach, odbyła się uroczystość otwarcia Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Na uroczystość otwarcia Targów przybyli: minister Przemysłu i Handlu tow. Hilary Minc, minister skarbu Dąbrowski, minister Apropriacji Lechowicz, minister Rolnictwa Dąb-Kociot, minister Komunikacji Rabanowski, wice-minister Szyr, wice-minister Kościński, wice-minister Golański, prezes Banku Narodowego Dróżniak, oraz przedstawiciele Korpusu Dyplomatycznego wraz z dziekanem Korpusu, ambasadorem ZSRR Lebediewem.

Na trybunę wchodzi prezydent miasta Poznania magister Sroka, który w przemówieniu swym daje obraz ogromnych osiągnięć gospodarczych narodu polskiego w okresie po odzyskaniu niepodległości.

Targi mają odegrać rolę pośrednika w wymianie gospodarczej, krajowej i międzynarodowej, mają one wskazywać krajowemu zapotrzebowaniu miejsca krajowej produkcji. Mają one informować rynki zagraniczne o naszym potencjale produkcyjnym a nasz krajowy rynek o produkcji zagranicznej.

Rzesze zwiędzających ze wszystkich warstw narodu i ze wszystkich okolic kraju przekonali się naocznie, że **codzienna twarda praca rąk i mózgów polskich nie idzie na marne**.

lecz tworzy nowe wartości w imię poprawy naszego bytu. Targi stają się widowym znakiem pokojowej zorganizowanej pracy narodowej, będącej fundamentem niepodległości, powszechnego dobrobytu i rozwoju narodowego.

Międzynarodowe Targi Poznańskie — mówi dalej mgr. Sroka — są równocześnie podkreśleniem ze strony Polski gotowości i chęci oparcia odbudowy całokształtu naszego życia państwowego o pokojową współpracę z innymi narodami. Dlatego też witamy na drugich powojennych Targach Poznańskich z całą życzliwością udział wystawców zagranicznych.

Prezydent Poznania kończy wyrazami podziękowania dla wystawców i słowami: „**Pozwoj Targów jest widowym wyrazem pożądanego żywiolowego tempa odbudowy naszego kraju**”.

Proszę Pana Ministra Przemysłu i Handlu o otwarcie w imieniu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej drugich powojennych Międzynarodowych Targów Poznańskich”.

### Zmiany w Radzie Naczelnej PPS

Rada Naczelna PPS przyjęła do wiadomości złożenie mandatu członka Rady przez tow. tow. Łaskowskiego, Ajmenkiela, Przetacznika, Wojewodę, Bromboszcza, Kaczmarska, Malinowskiego i Lisowskiego. Rada skreśliła równocześnie z listy swych członków Feliksa Mantla, wydalonego z Partii za czyny hańbiące.

Na wakujące miejsca w Radzie Naczelnej powołani zostali dotychczasowi zastępcy członków, tow. tow. Tyborowski i Kelles Krauz, oraz tow. tow. Matuszewski, Żaruk-Michalski, Elczeski, Lech, Werblam, Rąbalski i Pokorski. Na stanowiska zastępców powołano tow. tow. Augustyna, Pośnika, Ruszowskiego, Kubeckiego, Ryńcę, Sołtana, Szaniawskiego, Wudla, Drabarka i Żukowskiego.

Na wakujące stanowisko trzeciego wiceprzewodniczącego Rady wybrany został tow. Teofil Wojenski.

### Marshall wyjechał z Bogoty

BOGOTA PAP. — Sekretarz stanu Marshall wyjechał z Bogoty do Waszyngtonu, oświadczając przed opuszczeniem stolicy Kolumbii, że i tak zbyt długo uczestniczył w obradach konferencji panamerykańskiej i pozostawał jedynie ze względu na krytyczną sytuację. Marshall stwierdził ogólnikowo, że konferencja zakończyła ważniejsze prace.

### Arabowie ewakuują Haifę

JEROZOLIMA (PAP.). Rzecznik Agencji Żydowskiej w Jeruzolimie zakomunikował, że około 40 tysięcy Arabów przygotowuje się do opuszczenia Haify, oddziały Haganah gwarantują swobodny wyjazd wszystkim Arabom, opuszczającym miasto, drogą morską.

Rzecznik dodał, że broń, złożona przez Arabów, którzy poddali się po czwartkowej bitwie, przekazano brytyjskim władzom wojskowym.

Po 15 maja t. j. po zakończeniu mandatu, broń ta przejdzie w ręce władz żydowskich.

## Nieudana ofensywa Sophulisa

### Wojska Markosa przeprowadzają udane kontrataki

RZYM (PAP.). Agencja Elefteri Ellada podkreśla, że sztab wojsk reżimowych zachowuje dużą rezerwę na temat nowej ofensywy w Rumelii. Jakkolwiek działania wojskowe trwają już od szeregu dni, komunikaty nie mówią nic o przebiegu akcji. Prasa odsta-

piła od optymistycznego tonu i zaczyna pisać o wielkich trudnościach, podkreślając, że oddziały gen. Markosa trzymają nadal silne pozycje, z których raz po raz kontratakują, zagrażając przede wszystkim rządowym ośrodkom rozdziału żywności i uzbrojenia oraz linom komunikacyjnym.

## Pozdrowienia współbojownicze

### o Niepodległość i Socjalizm

#### Rada Naczelna PPS do PPR

Rada Naczelna PPS się pozdrowienia bratniej Polskiej Partii Robotniczej, nieugiętej współbojownicze o sprawę niepodległości i wielkości Narodu Polskiego, o odbudowę i przebudowę społeczną Polski, o jedność przodującej klasy robotniczej.

Rada Naczelna wyraża przekonanie, że masy robotnicze obu partii kierowane: tą samą świadomością klasową i tą samą ideą re-

wolucyjnego marksizmu, zdobędą we wspólnej partii umiłowaną i bojową organizację polityczną, że osiągną w niej wielokrotne wzmoczenie sily i skuteczności działania. Braterstwo klasowe, braterstwo wspólnej walki i braterstwo wspólnej pracy dla Socjalizmu, niepodległości i rozwoju narodowego, scementuje nierozdzielnie jedność polskiej klasy robotniczej.



Agenci policyjni w USA nie mogą narzekać na brak pracy. Z rozkazu władz wszyscy urzędnicy państwowi poddawani są stałej inwigilacji. Policja śledzi bezustannie za „wrogami” Ameryki (czytaj: wrogami Trumana).

**Raj**  
agentów  
policyjnych



# Realizacja jedności podstawą działania

## Doniosła rezolucja Rady Naczelnej PPS

W dniu 23 kwietnia odbyło się posiedzenie Rady Naczelnej PPS, na którym po- wzięto doniosłą rezolucję polityczną w sprawie jedności ruchu robotniczego w Polsce. Uchwaliła ta w pełni oceni i doceniła cała polska klasa robotnicza i nasza partia, Polska Partia Robotnicza z energią i żywiołowym entuzjazmem przygotowująca się obecnie do współrealizacji dzieła organicznego zjednoczenia obu partii robotniczych.

Rezolucję tę cytujemy w jej najcenniejszych ustępach:

„Rok 1948 jest dla Polskiej Partii Socjali- stycznej i dla całej polskiej klasy robotniczej rokiem historycznym. W sto lat po ukazaniu się Manifestu Komunistycznego, po 56 latach walki, wysiłków organizacyjnych i pracy ide- owo-wychowawczej PPS, po tylu zrywach re- wolucyjnych i wielu zbroczeniach z prawidło- wej drogi, po wielu rozłamach i walkach we- wnętrzych, polska klasa robotnicza, dążąc u- partcie do swego wielkiego celu — Socjali- zmu, dojrzała do tego, aby w swym marszu historycznym zewrzeć szeregi jedności.

Rada Naczelna PPS stwierdza, że połącze- nie PPS i PPR w jedną partię polskiej klasy robotniczej jest konsekwencją doświadczeń historycznych międzynarodowego i polskiego ruchu robotniczego, wynikiem świadomych dą- żeń przodujących oddziałów tego ruchu, re- zultatem prawidłowej, słusznej i twórczej po- lityki prowadzonej przez obie Partie od chwili zwycięstwa nad faszyzmem, odzyskania niepo- dległości i przejęcia władzy w Polsce przez lud pracujący.

„Organiczne zjednoczenie klasy robotniczej w ramach jednej partii jest naturalną i prze- widzianą konsekwencją koncepcji jednolitego frontu wprowadzonej w życie przez PPR i PPS Umowa o jedności działania z dn. 28 listopada 1946 roku stanowi, że: „obie partie zmierzają przez coraz ściślejszą współpracę i ideowe zbliżenie do osiągnięcia pełnej jedności orga- nicznej partii robotniczych”. XXVII Kongres PPS we Wrocławiu ratyfikując jednogłośnie tę umowę, potwierdził jako cel polityki jed- nolitego frontu — jedność organiczną.

Jedność organiczna ruchu robotniczego by- ła więc od samego początku podstawą naszej koncepcji jednolitego frontu. Była ona per- spektywą jednolitego frontu, wyznaczała jego cel i kierunek rozwoju. Bez niej praktyka jed- nolitego frontu byłaby polityką czysto kon- iunkturną bez myśli przewodniej”.

„W praktyce jedności działania dojrzała wspólność ocen politycznych i zbliżenie ide- ologiczne PPS i PPR. Wspólność ocen politycz- nych wyrażała się w praktyce wspólnej walki o utrwalenie demokracji ludowej, wspólnej wal- ki z naporem wewnętrznym i zagranicznym re- akcji, wspólnej pracy organizacyjnej w zjed- noczonym ruchu zawodowym, wspólnej pracy gospodarczej w spółdzielczości, wspólnej pra- cy kulturalno-wychowawczej w Towarzystwie Uniwersytetu Robotniczego. Wspólność ocen wyrażała również w praktyce wspólnego u- działu w odbudowie kraju i wspólnej odpo- wiedzialności za państwo”.

„Polska Partia Socjalistyczna wniosła do zjednoczonej partii klasy robotniczej wszyst- kie najlepsze swoje siły, wartości i tradycje tak nierozdzielnie zrosnięte z historią narodu polskiego. Chcemy, aby nowa zjednoczona partia robotnicza była spadkobierczynią naj- lepszych tradycji całego polskiego ruchu ro- botniczego, wolna od błędów i obciążań, które kiedyś były przyczyną rozbiegania i rozłamu.

W tym celu polski ruch robotniczy musi przezwyciężyć resztki prawnicowego oportuni- zmu i reformistycznej ugodowości wobec re- akcji, musi przezwyciężyć sekciarstwo partyj- ne, musi wytepić elementy karierowiczowskie i koniunkturne.

Rada Naczelna wskazuje, że okres przygo- wania do jedności organicznej wymaga od ca- łej Partii wzmocnienia wysiłku organizacyjnego, zacieśnienia dyscypliny partyjnej, przyspiesze- nia i pogłębienia pracy nad szkoleniem ideolo- gicznym członków. Obowiązkiem Partii w tym okresie jest dokonanie przeglądu szeregów i usunięcie z nich tych, którzy utrudniają rea- lizację historycznego zadania, jakie stoi przed Partią, oraz uświadomienie i zaktywizowanie tych, którzy niedostatecznie swa zadania ro- zumieją.

Nowa zjednoczona partia klasy robotniczej będzie osiągnięciem przez masy robotnicze skupione w PPS i PPR wyższego poziomu or- ganizacyjnego i rozmachu ideowego.

Rada Naczelna PPS oczekuje od wszystkich członków Polskiej Partii Socjalistycznej zrozu- mienia nakazu dziejowego tej historycznej chwili. Rada Naczelna wzywa wszystkich so- cjalistów, aby nie szczędzili wysiłków, by o- kryte chwałą sztandary Polskiej Partii Socja- listycznej znalazły się w przodujących szere- gach zjednoczenia polskiego ruchu robotni- czego.

Polska klasa robotnicza radośnie święcić będzie dzień 1-go Maja, dzień międzynarodow- ej solidarności proletariatu i święto jedności ruchu robotniczego w Polsce w historycznym roku 1948”.

# Watykan sojusznikiem w ofensywie amerykańskiego kapitalizmu na Europę

## Rezolucja Rady Naczelnej PPS

Wobec ostatniego listu papieskiego do biskupów niemieckich ubolewającego nad fak- tem wysiedlenia ludności niemieckiej z pol- skich ziem zachodnich określanych jako wscho- dnie terytoria niemieckie i wysławiającego przedwojenne uroczystości katolicyzmu nie- mieckiego we Wrocławiu,

wobec zaangażowania się przez Watykan po stronie reakcji w wyborach włoskich,

wobec coraz bardziej jawnej współpracy dyplomacji watykańskiej z amerykańskim sztabem ofensywy kapitalizmu na Europę —

Rada Naczelna PPS zwraca uwagę na wzma- gające się niebezpieczeństwo nadużywania u- czuć religijnych dla celów obcych religii, a wrogich sprawiedliwości społecznej i godzą- cych w najżywniejsze interesy narodu pol- skiego.

Toczy się walka o wyzwolenie człowieka z jarzma bezdusznego i bezosobowego ustroju kapitalistycznego, walka o zniesienie wyzysku człowieka przez człowieka, o sprawiedliwość

społeczną, o wypłnienie nędzy, która poniża i demoralizuje człowieka. Toczy się walka o równość między ludźmi i narodami, o wywo- lenie ludów kolonialnych i uciskanych, o bra- terstwo narodów i o pokój powszechny. Tym- czasem obrońcy ustroju kapitalistycznego sta- rają się sfalszować zasady moralności chre- ścijańskiej, aby użyć ich w obronie swojej złej sprawy. Niestety, znajdują poparcie ze strony oficjalnej polityki watykańskiej.

Nigdy chyba jeszcze tak jak we włoskiej akcji wyborczej, dla doraźnych celów politycz- nych ofensywy kapitalistycznej, nie nadużyto tak bardzo ambon, kościołów, przedmiotów kultu, religijnego i autorytetów najwyższych przedstawicieli kościoła.

W czasach najbardziej barbarzyńskiego u- cisku i bestialstwa faszyzmu i hitleryzmu w czasach doszczętnego wymordowania całych narodów, Watykan nie zdobył się na protest godny wysokich obowiązków obrońcy moral- ności, jakie wziął na siebie.

## Apel 1-majowy włoskiego świata pracy

RZYM (RAP.). Generalna Konfederacja we Włoszech zaapelowała do wszystkich robotni- ków, aby podczas manifestacji 1-majowych wysunęli żądania przeprowadzenia reformy rolnej, reformy przemysłu, ubezpieczeń spo- łecznych i przeprowadzenia planu robót, gwa- rantującego pracę 2 milionom bezrobotnych. Apel wzywa również do zachowania jedności ruchu związkowego i damaga się, aby Włochy przyłączyły się do polityki pokojowej, do walki przeciw podżegaczom wojennym.

## Represje w Portugalii przeciw działaczom lewicowym

LIZBONA (RAP.). W Lizbonie policja aresztowała 44 działaczy robotniczych, oskar- żonych o przynależność do partii komunistycz- nej i do antyfaszystowskiego ruchu jedności narodowej.

Watykan znalazł za to drogę do współpra- cy z rządami faszystowskimi i znajdują teraz dość słów na to, aby przeciwstawić się spra- wiedliwości dziejowej i słusznym prawom na- rodu straszliwie wyniszczonego przez Niem- cy i dziś powracającego na ziemię wydarte mu kiedyś siłą.

Nie służy sprawie pokoju ten list, który skwapliwie podejmą wszyscy imperialiści nie- mieccy, aby znów z hasłem „Gott mit uns” na ustach, tym zaciekłej pracować dla odwetu i dla nowej wojny.

Polska Partia Socjalistyczna uznawała i bę- dzie uznawać prawo każdego do swobodnego życia religijnego, z głębokim szacunkiem od- nosi się do bohaterów ofiar i do męczeń- stwa licznych księży, którzy życie złożyli w obronie Polski i zasad moralności chrześcijań- skiej, których śmierć była potężnym prote- stem przeciw hitlerowskiemu deptaniu godno- ści ludzkiej.

Polska Partia Socjalistyczna odnosi się z pełnym uznaniem do wszystkich wierzących katolików, bezpartyjnych i zorganizowanych w szeregach ruchu robotniczego i stronnictw demokratycznych, do wszystkich członków kleru, którzy wraz z całym narodem polskim pracują nad odbudową i budową lepszej Pol- ski.

Umiemy przeprowadzić granicę między szczerą wiarą religijną i świeckimi celami polityki watykańskiej. Wierzymy, że widzą te granice katolicy polscy i że odmówią swej współpracy polityce służącej celom obcym i sprzecznym ze słusznymi interesami narodu polskiego.

## Wybuch bomby na wystawie jugosłowiańskiej w Rzymie

RZYM (RAP.). Wczoraj wieczorem wy- buchła bomba w lokalu, mieszczącym wystawę Ruchu Oporu Jugosławii, zorganizowaną przez Poselstwo Jugosłowiańskie w Rzymie. Ofiar żadnych nie było.

# Budujemy Wspólny Dom

Zajdel Władysław z Ubezpieczalni Spo- łecznej w Łodzi na wezwanie tow. B- gańskiego Edmunda i Orłowskiego Mariana w Kurierze Popularnym wpłaca zł 3000.

Związek Zawodowy Prac. Poest. i Tele- komunikacji: Zarząd Główny Warszawa wpłaca zł 500.000, Koło Miejscewo przy U. P. Łódź 1 zł 10.000 Rej. Urz. Tf. Tg. w Łodzi 10.000 zł.

Tow. dyr. Chrapkiewicz na wezwanie ow. dyr. Rałowskiego wpłaca zł 3.000 i wzy- wa tow. dyr. Alpina, tow. dyr. Majew- skiego, tow. dyr. Doradzińskiego, i tow. dyr. Chmielewskiego.

Na wezwanie tow. Zapendowskiego Ste- fana wpłaca zł 2.000 Brandt Jan i wzywa tow. tow. Kruczkowskiego, Tomalska Rey- monta, Morawskiego Zenona i Kołodziej- skiego Ryszarda.

Z inicjatywy szóstki porozumiewawczej

PPR i PPS Załoga Państw. Zakł. Przem. Dziew. Nr 2 wpłaca zł 15.600.

Na wezwanie tow. Machezyńskiego Wi- tołda tow. Ślepak Elżbieta wpłaca zł 1.000 i wzywa tow. mgr Sarnowskiego Emanu- ła z PPS w CZPW i Szmidta Franciszka. Tow. Prokulewicz wzywana przez tow. Machezyńskiego wpłaca zł 1.000 i wzywa do wpłacenia tow. tow. Grzesiak Danutę, Kucharka Leona, Ambrożewicza Władys- ława i Kujawiaka Leona.

W dniu 13.4.48 r. na posiedzeniu Ko- mitetu Współpracy obu partii przy PZPW Nr 3 pchwalono przeprowadzić zbiórkę pie- niężną na budowę Domu Robotniczego Zje- dnoczonych Partii. Doraźna zbiórka na po- siedzeniu Komitetu Współpracy dała 3.100 zł dalsza przeprowadzona wśród członków obu Partii oraz załogi fabrycznej wynosi zł 19.202.

Łącznie zebrano zł 22.302.



ROZDZIAŁ SZÓSTY

I.

„Gdy czyjeś ręce mocno chwyciły Laun- itza, major zrozumiał, iż jest to prawdopo- dobnie koniec. Będąc żołnierzem, który nie- raz zagładał śmiercią w oczy, Launitz nie tyle się przestraszył, ile wyczuł, iż jest to ostatnia w jego życiu przygoda. Nie starał się by- najmniej zwolnić z tych stalowych objęć. Wle- dział, że nie uda mu się tego zrobić. Nie bez gorzkiej ironii pomyślał. „Scherwitz będzie musiał szukać czwartego komendanta”.

Przed oczyma skrepowanego mocnymi sznu- rami majora mignęły brodate twarze party- zantów, słabo oświetlone żarzącym się ogniem zapalanych w ciemności papierosów. Lau- nitz był nieco zdziwiony tym, że nie od razu został zabity. Tak, przynajmniej przypusz- czał... Nieraz już słyszał opowiadania o los- sie, który podobno spotkał Niemców, mają- cych nieszczęście trafić do rąk partyzantów. Nie rozumiał dlaczego oszczędzono mu życie.

Nieśli go ostrożnie na rękach poprzez leś- ne wertepy, z trudem przedzierając się przez

gęste krzaki i zarośla. Wreszcie usłyszał czyjś głos, który zwołał do niego łamanym nie- mieckim językiem.

— Nie obawiaj się! My tylko tobie oczy- na chwilę zawiążemy. A zaraz z tobą po- two- jemu nasz nacelnik gadać będzie!

I te właśnie słowa, wypowiedziane su- rowym lecz spokojnym tonem wpłynęły prze- rażająco na Launitza. W brzmieniu tego gło- su wyczuł groźne nutki „mściciela ludowego”, który nie będzie zbyt szczerą z tym, kto rabował i niszczył jego ojczyznę, zabijał je- go rodaków. Zwierzęcy strach sparaliżował wolę i ciało Launitza. Niemiecki major czuł instynktownie, że zbliża się nieunikniona go- dzina sprawiedliwej zapłaty za to wszystko, co popełniał na przestrzeni swojej kariery agenta wywiadu niemieckiego...

Popychany przez czyjeś ręce, Launitz pre- stąpił przez jakiś próg. Nagle z oczu jego zerwano opaskę. Zmrużył na sekundę oczy, gdyż wprost na niego padło światło lampy naftowej, ustawionej na drewnianym stole. Znajdował się w jakiejś leśnej chatce. Stał przy drewnianym stole, zawałonym papiera-

mi, kawałkami razowego chleba i tytoniem. Przy stole siedział wysoki blondyn w mundu- rze radzieckiego oficera. Przerazony wzrok Launitza skrzyżował się z surowym spojrze- niem partyzanta. Niemiec nie mógł wytrzy- mać spojrzenia tych metalowych oczu i opu- ścił wzrok ku ziemi. Rozpoczęło się badanie.

Jakowlew prawie już kończył badanie Lau- nitz, gdy nagle jakaś myśl błysnęła mu w głowie. Pod wrażeniem tej myśli popatrzył badawczo na Niemca, powstał z miejsca i ru- chem ręki kazał zbliżyć się do siebie swemu pomocnikowi.

— Słuchaj, Andrzeju, — rzekł Jakowlew cichym głosem, wskazując na Launitza, — czy nie uważasz, że jesteśmy jednego z nim wzrostu? Ja blondyn, i on blondyn... Po nie- miecku mówię niezłe... A z dokumentów te- go szpicbube, widzę, że jest to niebylejaki pta- szek. Wychowywał się w Rosji, no, i prawdop- odobnie, ma zlekka rosyjską wymowę, jak każdy bałtycki Niemiec...

Andrzej słuchał Jakowlewa, nie rozumie- jąc do czego zdążył. Nagle Jakowlew się u- śmiechnął i powiedział.

— Wiesz przyjacielu, zdecydowałem się zo- stać niemieckim komendantem w Naftogradzie! To nie żart! Mówię zupełnie poważ- nie. Musisz o tym zameldować naszemu ko- mitetowi i...

Tu Jakowlew zaczął coś szeptać mocno zdziwionemu Andrzejowi, który próbował z początku odwieść go od tego szaleńczego za- miaru. Ale daremnie, Jakowlew był uparty i co raz postanowił, to już koniecznie musiał wprowadzić w czyn.

— Zrozum, Andrzeju, — udawałniał słusz-

ność swego zamiaru, nigdy już nie będę miał po raz drugi podobnej okazji. Launitza tu prawie nikt nie zna, dokumenty mam wszyst- kie przy sobie. Dawództwo ma specjalne peł- nomocnictwo w stosunku do tego majora, — w oczach Jakowlewa mignęły wesołe iskierki, — a ponadto nowego komendanta będzie dziś witać w Naftogradzie sam nacelnik gestapo. Chyba dobrze rozumiesz, że po prostu nie wolno przeoczyć takiej okazji!

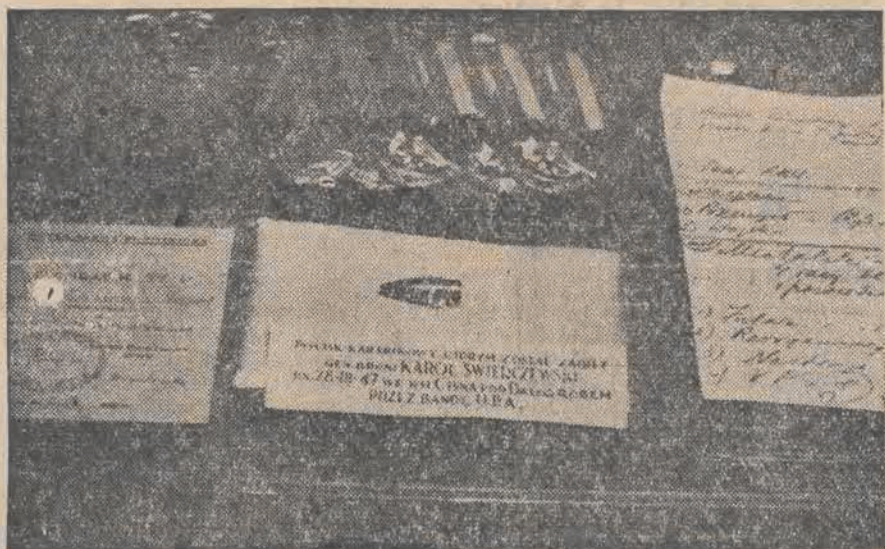
Mniej więcej za godzinę z zakonspirowa- nego i zamaskowanego w lesie sztabu party- zantckiego wysiłzgnął się człowiek, ubrany w mundur niemieckiego oficera. Miał obanda- żowane lewe ucho. Gdy przeszedł kilkaset metrów, wyszedł na szosę. Tam czekała na niego niewielka maszyna, przy kierownicy której siedział sofer. Był również ubrany w niemiecki mundur. Kilka spojrzeń, rzuc- onych na wszystkie strony i maszyna ruszyła z miejsca szybko mknąc w kierunku poblis- kiego Naftogradu.

Launitza zamknięto w komórcie leśnej chat- ki. Przez siedem dni nie widział nikogo, prócz dwóch barczystych partyzantów, któ- rzy stanowili jego jedyny konwój. Życie w leśnym obozie partyzantów zupełnie zamarło. leżący nieruchomo w ciemnościach komórki Launitz domyślał się, iż prawdopodobnie par- tyzanci opuścili las. Ale nie było to dla nie- go zbyt pocieszeniem, gdyż nie mógł po- ruszać ani nogą, ani ręką. Leżał wciąż skre- powany mocnymi sznurami na ziemi. Kar- miono go jak dziecko.

(D. c. n.)



# TYDZIEŃ W ILUSTRACJI



Niedawno obchodzona rocznica walk Wojska Polskiego nad Nysą Łużycką i pod Budziszynem wiąże się ze wspomnieniami o wielkim patriotcie i bohaterskim żołnierzu, gen. Walterze - Świerczewskim. (Na zdjęciu wśród pamiątek po Generale — faszystowska kula, która go zabiła pod Baligrodem)



„Łatwiej wielbłądowi przejść przez ucho igielne, niż bogaczowi wniknąć do Królestwa Niebieskiego”, jeśli chodzi jednak o wejście do Watykanu, to wstęp dla bogaczy (zwłaszcza amerykańskich) jest szeroko otwarty: otwiera go oficjalnie umowa o wymianie usług, jaką ostatnio zawarł Ojciec św. z bankierami amerykańskimi. Celem ścisłego kontaktu z kapitalistami i podlegającymi wojennymi na ministra spraw zagranicznych Watykanu wyznaczył prez. Truman kardynała z U.S.A., Spelmana (na zdjęciu — Truman, a obok niego kard. Spelman).

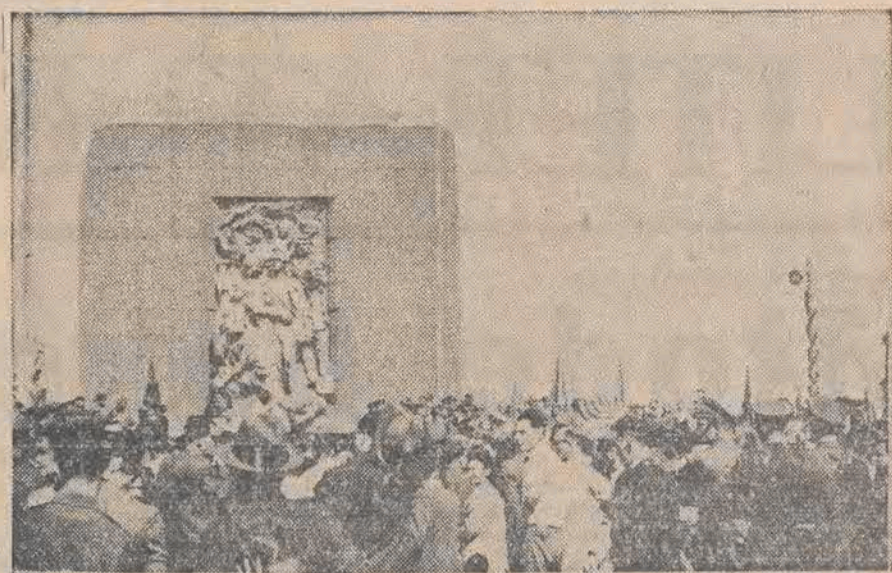


„CZY ABY ŚWIEŻE?”

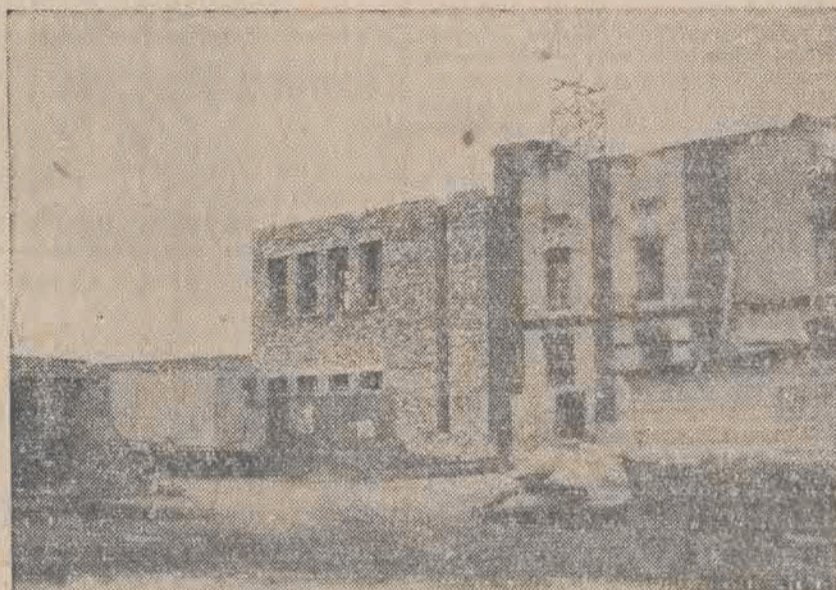
Napewno, moja pani, napewno. Chłopki łowiczkę innego towaru na targ nie przynoszą, tylko dobry i świeży



Codzienna podróż do pracy w zatłoczonych wozach LWEKD czy PKP nie należy do przyjemności. Wie o tym sędziwy akordeonista i gra na harmonii — amila czas podróży



19.4. b.r., tj. w piątą rocznicę bohaterskiego czynu powstańców żydowskich — na straszliwym omentarzysku getta warszawskiego stanął granitowy pomnik ku czci poległych członków Żydowskiej Organizacji Bojowej



Niedługo i w Polsce będzie się wyrabiało „cudowne lekarstwo na wszystkie choroby — penicylinę. Pawilon penicyliny stanie w Tarchominie pod Warszawą już za trzy miesiące



Miasteczko ożywia się bardzo w dzień targowy. Rynek i przylegające doń ulice zapełniają liczne — i ludzie z „towarem”. Chłop polski sprzedaje i kupuje.



Polityka Anglosasów sprawia, iż w Niemczech nie ma prawie normalnego targu, za to kwitnie wszędzie t. zw. czary rynek. Wiele czarnogieldziarzy dysponują nawet 700 radiowymi stacjami nadawczymi, które w swych audycjach nadają cennik czarnego rynku oraz oferty kupna i sprzedaży towarów, których brak w normalnym obrocie handlowym. (Na zdjęciu fragment czarnego rynku w Berlinie).



# LITERATURA i życie

Anna Kamińska

## Młode pokolenie pisarzy

(Artykuł dyskusyjny)

W dyskusji o literaturze jaka toczy się w piśmie społeczno-literackich krytycy wytoczyli dość ostre zarzuty przeciwko twórczości literackiej powojennej. W „Odrodzeniu” Jan Kott stwierdził fakt społecznego rozczarowania wobec literatury, od której oczekiwano, że wyrazi zbiorowe przeżycia wojny, a potem u-pora się ze społeczną świadomością przemian astrojowych. Oskarżono literaturę o to, że znalazła się właściwie na marginesie rzeczywistości zajmując się ciągle człowiekiem wewnętrznym, że pozostała w tyle. Wielka literatura narodowa, na którą czekaliśmy — nie powstała. Należałoby więc zająć się twórczością małej i średniej miary, zwłaszcza, że ona właśnie najszerzej i najlepiej oddziałuje społecznie. Tak twierdził znowu Aleksander Wat.

Jeden tylko głos Stefana Żółkiewskiego w „Kuznicy” nawoływał do rozsądku, do oceny i gospodarowania tym, co się ma, a nie czego brakuje. Bo tak można by w uproszczeniu streścić tezę jego wywodów. Książki o wojnie, książki o reformach społecznych — powstały, zostały wydane i odczytane. Tu jednak problem: jakie środowiska wyraziły się poprzez ich autorów, do jakich środowisk dotarły. Nie można zapominać o tym, że życie kulturalne ulega przemianom w powolniejszym przebiegu, niż inne dziedzin, np. życie gospodarcze, czy nawet społeczne. Literaturę tworzą ludzie ze wszystkimi obciążeniami środowiskowymi, z ograniczonym doświadczeniem społecznym — dla ludzi o świadomości także jako kształtowanej nie poddającej się lekko wpływom. I na tym tle decydujący jest fakt, że literatura nasza jest tworzona ciągle przez mieszczaństwo i drobnomieszczaństwo i do tychże sfer kulturalnych przeważnie apeluje. Oczywiście, pisarz czerpie materiał pisarski z tradycji literackiej, umysłowej, narodowej i europejskiej, ale z drugiej strony i z własnych doświadczeń społecznych. Im będą one bogatsze, szersze, tym większa wiedza o życiu, tym większa i lepsza literatura.

Praktycznie staje przed politykami kultury problem rekrutacji młodych pisarzy ze wszystkich środowisk, nie tylko z inteligencji, lecz i z większym, niż dotychczas stopniu ze wsi i z proletariatu miejskiego, robotniczego. Przez normalny, dobrze rozbudowany system średniego wykształcenia, przez stypendium i poradne literackie wejście powinien do literatury element o rozleglejszym i głębszym doświadczeniu społecznym, niż to, jakie może zdobyć na ławie gimnazjalnej młody inteligent. Dziś młodzi pisarze — jak Borowski, Woroszyński — chcieliby posiadać autentyczną wiedzę o życiu, uzyskać bezpośredni kontakt z ludźmi pracy różnej: fizycznej i społecznej. Bez tej wiedzy nie mogą oni wypełnić programu, jaki sami wysuwają dla literatury. Od literatury bowiem dziś oczekuje się nie tylko rzemiosła pisarskiego, rozrywki, wzruszenia, ale przede wszystkim wiedzy i to wiedzy o konkretnym przedmiocie — o społeczeństwie, o człowieku jako członku społeczności.

Młodych pisarzy współczesnych wychowała ciężka szkoła wojny i konspiracji. Wielu nie przeżyło jej, odpadło przy egzaminach. Ale nad tymi, którzy zostali, zawisła groźba tamtych czasów. Pisząc o wojnie, interpretując historię tych lat młodzi popadli przeważnie

znowu w głąb wewnętrznych, subiektywnych przeżyć, świat ukazał się im wykrzywiony, zdeformowany, zwątpili w jego poznawalność i sens. Takie są opowiadania i opowieści o wojnie młodych prozaików warszawskich. Takie są często i wiersze tkwiące w formalistycznym nurcie przedwojennej awangardy.

Lecz odbudowująca się rzeczywistość powojenna zażądała i od intelektualistów odbudowy ich optymizmu i moralności społecznej. Zażądała od literatury obiektywnego obrazu

świata, a ten możliwy jest dla nas tylko w ujęciu społecznym życia. „Pokolenie nasze skazane jest na myślenie socjologiczne” — pisze prof. J. Chałasiński w swej nowej książce.

Istotnie, zainteresowanie człowiekiem, jakie cechowało większą część literatury przedwojennej i tej, która powstała w czasie okupacji, zwracało się do człowieka pozahistorycznego, do psychologii. Tendencją nowej literatury, a w każdym razie postulatem krytycznym jest przedstawienie człowieka jako członka grup społecznych, człowieka w określonej społecznej roli. Wzory takiego ujęcia mamy w powieści francuskiej 19-go w., w polskiej literaturze pozytywistycznej. Krytycy nazwali to po swojemu: żądają od literatury socjologicznej koncepcji losu ludzkiego. To żądanie przeciwstawia się przede wszystkim psychologizmowi, grzebaniu się w samych nieobjektywizowanych przeżyciach, z drugiej strony zwłaszcza w poezji — formalizmowi. Poezja awangardowa wniosła pewne wartości do literatury: uściśliła, uzwięzliła język poetycki, podniosła wagę każdego słowa w wierszu. W treści natomiast pozostała blaha, nadużywała motywu krajobrazowego.

Młodzi, wśród których znajduje się paru zdolnych poetów pochodzenia bezpośrednio chłopskiego i robotniczego — pragną odświeżyć poezję przede wszystkim od strony treści, akcesoriów poetyckich. Chcą do niej wprowadzić zamiast pejzażu treści humanistyczne, ludzkie i aktualne, a nawet polityczne. Trzeba stwierdzić, że tradycje awangardowe nie wychodzą młodej poezji na zdrowie, że poeci z trudem pokonują nawyki formalizmu, układanie mozaik słownych i kunsztownych metafor. Ich wiersze są na ogół trudne, a jest to trudność nie konieczna. Gdy zaś pragną wprowadzić do poezji sprawy ludzkie i polityczne — często poprzestają na opisie, na reportażu poetyckim. I znów wiedzy społecznej brakuje, aby zaobserwowane fakty przetworzyć artystycznie, zmieścić w jakimś określonym systemie ideologicznym. Bez tego jednak trudno będzie spełnić młodym poetom ich cele i ambicje: być czytany przez chłopów i robotników, być pisarzami narodowym, wpływać na świadomość społeczną.

Sytuacja najmłodszego pokolenia pisarzy nie jest łatwa, droga nie prosta. Tym bardziej można i trzeba oczekiwać od nich zasadniczej przemiany w charakterze naszej — dotychczas elitarniej literatury, oczekiwać literatury, która byłaby pełno wartościowa artystycznie i słuszną ideologicznie i która ponadto nadawałaby się do upowszechnienia.

Ale to już jest zadanie nie tylko dla pisarzy. Jest to zadanie także dla szkół, działaczy oświatowo-kulturalnych, partii politycznych i wszystkich, którzy doceniają ważność i potrzebę kultury.

### Słowiańska Kronika Kulturalna

W Skopje, stolicy Macedonii, założono ostatnio 12 bibliotek w poszczególnych dzielnicach miasta. Należy wziąć pod uwagę, że przed wojną Macedończycy nie posiadali własnego języka literackiego i że wszelkie przejawy narodowego życia kulturalnego były tepio ne przez serbskich centralistów — faszystów. Obecnie wielka Biblioteka Narodowa posiada 130 tys. tomów. W Skopje pracuje 70 bibliotek założonych po wojnie.

Serbskie Ministerstwo Oświaty łącznie ze Zw. Malarzy i Rzeźbiarzy organizuje wystawę ruchomą, która odwiedzi wszystkie miasta w Serbii. Wystawa składać się będzie z 80 prac malarzkich i graficznych, akwarel i obrazów olejnych. Artysty będą wygłaszać odczyty informujące zwiedzających o nowej sztuce.

### Roman Bratnu

## Ze stron

#### Uderzenia serca

z czterech stron świata zbijałem koiyskę dla dzieci wieku, który po mnie przyjdzie, gdy mnie ostatni już grom z ziemi zegna.

#### Myślałem:

z ostatnim zejdem gromem, znikne — a przyjdzie słońce i oczy uśmiechem zapali, — taką miłość chciałem nad grobem gromnieć.

Stoję na czarnej ziemi i postarzały wiatr czolo mi wicherzy.

Ille tu innych ziem mieszkało w komórkach

nlm oczy ku mnie polnym chabrem otworzył

Mówiłem: wszędzie ojczyzna gdzie źle, gdzie nienawidzić trzeba, bo tak każe miłość.

A teraz tu stoję, gdzie powszedni chleb o człowieka się modlił zbyt dojrzałym żytem i gdzie słońce czeka by się w oczach zapalił radośnie człowieka. Tu stoję, w ojczyźnie, której dożyłem.

### Tadeusz Różewicz

## Ale kto zobaczy...

Ale kto zobaczy moją matkę w swym kitlu w białym szpitalu która trzęsie się która sztywnieje z drzwianym uśmiechem z białymi dziąsłami.

Która wierzyla przez pięćdziesiąt lat a teraz płacze i mówi: „nie wiem... nie wiem”...

Jej twarz jest jak wielka, mętna iza, żółte ręce składa jak przestraszona dziewczynka a wargi ma granatowe, ale kto zobaczy moją matkę zaszczute zwierzątko z wytrzeszczonym okiem ten ach, chciałbym ją nosić na sercu i karmić słodyczą.

### Anna Kamińska

## WIEŚNIA CZKA

W lustrzanych teatrach, w wystaw jedwabnych szkle przejrzyj się wieśniaczko, matko.

Obok pań z papierosem w karminie ujrzyj swą postać macierzyństwem starganą, stopy, co już nie wejda w lakierki, stopy, którymi chyba w chmurach chodzi [lekko], stopy pochmurne.

Twoje miejsce przy igrze, przy cebryku dla świń — kulturę nie dla takich zbudowano.

Otocz się mroczną godziną, kiedy słycać zarówno bulgotanie kociołka, jak szelest śmieci w badyłach za ogrodem.

Jeśli i tobie wezbrał kiedy czas w krwi [młodego ciała], wiesz dobrze, że ku starości bystry odłąd spad, wszystko rozlewa się w mieliznę, w grunt [wsiąka].

Ciesz się, jeśli syn w wielkich miastach powtarza swą twarz po lustrach, i po otwartych żrenicach kobiet.

Jeśli możesz, wierz: inne on wybuduje teatry dla ciebie, inne [młoda].

Do nich wprowadzi cię sędziwą pod rękę i obracając się do mężczyzny i dziewczyn stojących wokół, powie — To matka moja.

### Jerzy Piórkowski

## Strajk

Zamarł dym z komin kopalni. Zamarł w bezruchu puciołowaty dyrektor chodzący do stojnie po puszystym dywanie swego gabinetu.

„Mortimer” przyjął wyzwanie. „Mortimer” nie ugiął się. „Mortimer” postanowił walczyć.

W dwie godziny potem, teren kopalni „Mortimera” obsadziły silne oddziały policji konnej i pieszej. Przybył zaperzony, czarniutki Fracuzik z centrali.

Dół milczał. Przed bramą fabryczną kopalni wzbierał się tymczasem i szumiał niespokojnymi głosami tłum zaniepokojonych kobiet i dzieci. Gniew i nienawiść co chwila wybuchały z tłumy. Po południu kobiety zdołały dotrzeć do szybu i spuścić im żywność. Jednocześnie przyszła pierwsza wiadomość z dołu, nabazgrana niezdarne z trudem na wyrwanej z zeszytu kartce.

Były na niej tylko dwa słowa: — Do zwycięstwa!

Tłum dalej huknął głęboko w noc bez przerw klnąc i pomstując. Przed bramą fabryczną tańczył już na ciężkiej lśniące kłaczy posterunek konnej policji. Koni sunąc w lansadach napierał na tłoczących się ludzi, słycać było przeraźliwy krzyk przewracanych mężczyzn i kobiet, kłwili dziecięcy płacz.

### „Mortimer” strajkował

Na dole ludzie chodzili zgarbieni, choć światło coraz silniej paliło się w oczach. Sciskali sobie twardo ręce. Nie mówili o tym, iż głód skręca im ciała, że wilgoć przeorywuje plecy ciągłym dreszczem. Chciwie spijali nieśmiało ciurkającą wodę ze ścian. Coraz silniej, coraz goręcej tylko drżał krzyk świadomych, nawołujących do proletariackiej solidarności.

A przecież mięśnie wiotczały, a przecież usta siniały zagłodzone, rzucone w ciemność

„Mortimer” strajkował. Każdego ranka pęczniał na nowo tłum kobiet i mężczyzn przed fabryczną bramą. Konie z jeźdźcami w granatowych mundurach coraz niecierpliwiej i donośniej parskały.

Kobiety przychodziły z dziećmi płaczącymi i niedospanymi. Przekleństwo drżało na ustach.

— Dajcie jeść naszym dzieciom — chycił głos z tłumy. — Oddajcie im ojców. Oddajcie...

Tutaj znów nad fabryczną bramą zawisło lkanie.

Przechodzący obok człowiek z dyrekcji za pisał śmiejąc się złośliwie do tłumy:

— A czy ja wam je robił? — i zemdlał za

bramę wśród ryku rozpacz i gniewu.

Ostygly kominy, patrząc tęsknie wylotami na niebo i na chmury zwisające nad strajkującym „Mortimerem”.

Tak płynęły dni.

Pod ziemią, w głąbinach ciemności, wśród krętanych korytarzy, ludzie staniali się już z wyczerpania, głodu, duszności. — Oczy odpływały coraz dalej i miały już tylko jeden blask i jedną barwę jak przekrwione różowitkie ślepia królików. Spalone z pragnienia usta były tylko granatową, spękaną linią, pełną gniewu.

„Mortimer” stawał się już sławny. O strajkujących górnikach wiedział już cały Śląsk. Cały kraj.

Kapitalizm i reżym musiał sprawę na gwałt tuszować. Przyjechał pan wojewoda w miękko kolyszącym się samochodzie, a z nim jednocześnie przyszły delegacje górnicze z zachętą do dalszej walki i obietnicą pomocy.

Zaczęły się groźby i prośby.

Aby wyjechać z powrotem na powierzone im. Mówiło się gładko i potocznie o patriotyzmie, o dobrej woli, o miłości...

O miłości... o miłości!

Pan wojewoda, gdy go delegat strajkujących zapytał twardo: — „A fabryki nie zamkniesz?” — musiał bezradnie rozłożyć ręce.

Pan wojewoda miły, oświadczył pan, mówił wzruszająco, kiwał ze współczuciem głową.

— Nie mogę, wiecie, nie mogę, obcy kapital. międzynarodowa interwencja, żyjemy w okresie liberalizmu. Państwo nie może inge-

rować w prywatne sprawy właścicieli kopalni.

Znów wzruszająco rozkładał ręce.

— Nie mogę. — I patrzył niespokojnie w ciężkie oczy górników stojących przed nim, a wysłanych w delegacji od strajkującej kopalni.

Wysył gęsięgo z powrotem. Nie mówili nic. Na placu przed kopalnią miarowo przechodzili się posterunki policji. Przed bramą kręciły się policyjne konie tańcząc bez przerwy, — baletnice dla proletariatu.

Na dole pełno było chorych zagłodzonych, wpołobłąkanych, wymagających natychmiastowej opieki lekarskiej. Po ścianach kopalni zaczęła pazurami drapać śmierć. Strajkujący byli u kresu sił.

Wyjechali. Tłum patrzył na to ponury i milczący. Policjanci oddychali z ulgą i byli zadowoleni z siebie i ze spełnionej służby.

Winda miarowo wyrzucała zzieleniałe szkielety. Przy świetle dziennym mrużyli oczy jak szczeniaki. Wielu z nich niesiono na ramionach. Wielu z nich odnoszono na noszach do szpitala. Policjanci mieli po dawnemu głupie i beznamiętne twarze. Kobiety chlipywały w głos. Gdy pierwsi ze strajkującej kopalni wyszli przed bramę, w szarych tumanach kurzu niktły odjeżdżające auta dyrekcji i wojewody.

Scisnęli mocniej pięści.

— Nie doczekanie! — krzyknął wyschnięty głos.

Fragment z książki: „Życiorys wykuty kłofem”.



To i owo

Za wszelką cenę

Ciocia mojego przyjaciela Kazia jest kobietą sanacyjnej daty i zachodniej orientacji. Po wyższe okoliczności sprawy, iż, jeśli np. chodzi o ostatnie wybory we Włoszech, była tzw. sercem i duszą po stronie de Gasperi'ego.

— De Gasperi zwycięży — oświadczyła nam z całą stanowczością. — Na czym ciocia opiera to przekonanie? — pytał Kazio.

— Na czym? — dziwiła się ciocia. — Oczywiście, na programie; de Gasperi to chrześcijańska demokracja, a chrześcijańska demokracja to wolność, równość i braterstwo.

— Hm, hm — mruknął powątpiewająco Kazio — hasła te są rzeczywiście bardzo ładne, ale jak one w praktyce wyglądają? „Wolność” de Gasperi'ego znaczy, że wolno wszystkim robić we Włoszech... Amerykanom; przez „równość” de Gasperi rozumie jednakową pozycję kapitalistów włoskich i bankierów Wall-Streetu, a jeśli chodzi o „braterstwo” — w interpretacji włoskiej chadecji tłumaczy się ono: każdy łaszysia i podlegacz wojenny jest bratem de Gasperi'ego.

Nie bardzo się ciocia chciała zgodzić z tym wyjaśnieniem, ale sprawniejsza i przebiegsza włoskich wyborów sprawiły ją w stan alternacji, czyli zakłopotania. Bo kiedy mianowicie krzyknęła z triumfem: a nie mówili! De Gasperi zwyciężył! — rzekłszy jej natychmiast w odpowiedzi: a luty armat marynarki wojennej USA w portach włoskich? a wizyta bombowców amerykańskich nad Rzymem w dniu wyborów? a zapowiedź radiowa Stanów Zjednoczenia kraju w razie zwycięstwa Frontu Demokratycznego? a groźba użycia broni atomowej przeciw miastom i prowincjom, w których demokraci ludowi mieliby przewagę? a „cudy” nad urną, dokonywane przez wysłanników Watykanu i b. służalców Mussoliniego? a łapówki i kupowanie wyborców? czy to wszystko są właściwie przyzwolone środki na „porost głosów”?

— Zresztą mimo tego — oświadczył Kazio — mimo terroru i świństw wyborczych Front Demokratyczno-Ludowy zdobył we Włoszech nad 8 milionów głosów, wzmocniając w ten sposób swój stan posiadania w stosunku do wyborów z r. 1946.

— Właśnie tego nie rozumiem — westchnęła z zalem ciocia — przecież de Gasperi zrobił chyba wszystko, aby wygrać za wszelką cenę.

Oczywiście, że zrobił. Nie mógł jednak wszczepić politycznie uświadomionym masom przekonania, aby poszły za nim za „wszelką cenę”. Za cenę utraty niepodległości, niewoli gospodarczej i krzywdy społecznej.

E. Tam.

Nie pomogą szykany...

„Jesteśmy Polakami!”

Westfalacy przełamują trudności i wracają do Ojczyzny (korespondencja własna „Głosu“)

I. Czerwona ściana ciągnie się jakby w nieskończoność, ale w rzeczywistości ma 650 m długości. To pociąg, który za chwilę wyruszy po Polaków do Westfalii. Pierwszy pociąg z owych czterech, które będą teraz stałe kursowały, przywożąc w tym roku 12 tys. Polaków z Westfalii. Trzeba społeczeństwu przypomnieć ich dzieje:

OFIARY HAKATY

Działo się to w okresie rządów „żelaznego kanclerza”. — Bismarck postanowił z zachodnich terenów Polaki uczynić kraj niemiecki. Na Śląsku Opolekim i Wielkopoli zaczęto wywłaszczać Polaków. Akcję tę prowadził bez skrępowania Hanneman, Keneman i Tiedeman — skrót „Hakata”. Wywłaszczeni w większości wypadków wędrowali do ośrodków przemysłowych zachodniej Europy, Westfalii, Nadrenii i Francji. Nowi przybysze, aczkolwiek stanowili pożądaną siłę roboczą, spotykali się z przyjęciem bardzo nieprzychylnym. Były to la ta 1880, a więc w 10 lat po zwycięstwie nad Francją i bułni Niemcy trzęsili się. Polacy stali się obiektem wyjątkowych szykan. Niki prześladowanych nie bronili. Puklerzem ich stały się hart i samopoczucie, dążenie do osiągnięcia możliwie najwyższych kwalifikacji zawodowych. Po niedługim czasie przekształcili się oni w wykwalifikowanych górników i robotników przemysłowych.

Przybywało ich coraz więcej w miarę, jak narastała fala hakaty na ziemiach polskich. Wyrwani, niczym drzewa, z gleby ojczyzny za puścili korzenie w Westfalii. Wiedzieli, że przed wynarodowieniem uchronić ich może jedynie silna organizacja wewnętrzna. W niej wytrwali do tej pory, przechodząc niezliczone prześladowania i najrozmaitsze koleje.

NIEMIECKI „GŁÓD I POKORA”

Jedziemy obecnie przez Niemcy, przez zachodnie strefy okupacyjne. Dymy kominów fabrycznych, wielkich zakładów przemysłowych są dowodem fałszywej demilitaryzacji i ograniczenia wojennego potencjału Niemiec. Pracujący w polu ludzie złym spojrzeniem śledzą długi wąż wagonowy.



Pociąg ten, jadąc poza rozkładem, niejednokrotnie czekać musiał na wjazd do miasta. Wywiązywały się rozmowy z przygodnymi Niemcami. To zajął do wagonu jakiś kolejarz, to znów przechodzień, zatrzymany przez barierę opuszczonego przejazdu.

Ciekawość brała górę. Po kilku zdawkowych pytaniach ożywiła się rozmowa. I wtedy wypływał potok niemieckiej goryczy, ławina buty, pewności siebie, chorobliwej zaręczliwości. Dowiadaliśmy się, że Niemiec ka gwizda jeszcze nie zgasła, że jeszcze Niemcy pokażą czym są.

Jedynie, co dociera do ich umysłu, to świadomość przegranej, ale nie winy. Przegranej, która trzeba powetować. Dymiące kominy — to ich nadzieja.

POWRÓT

W tym morzu złym i wrogim istnieje mała wyspka polskości — Westalia, skąd nieustannie płynęły apele do kraju i na cały świat: — Chcemy wracać, dość naszego wygnania!

Rząd polski niejednokrotnie występował o to do rządów anglosaskich, dłuższy czas bezskutecznie. Obecnie rządy doszły do częściowego porozumienia. Nie wszystkim jednak Polakom dane jest wrócić. Powstają garstki rozdarcia rodzin. Jednego brata uznają Angliacy, drugiego nie, gdyż pracuje w kopalni, gdyż jest fachowcem. Ale my się nie ugnie — twierdzą Westfalacy: Jesteśmy Polakami.

St. Marchniak

Łańcuch współzawodnictwa 1-szomajowego Mnożą się wezwania zbiorowe i indywidualne

Podaliśmy wczoraj, że PZPB Nr 2 wezwały WIMĘ do wykonania rocznego planu produkcji do dnia 15-go grudnia.

Co na to odpowiada WIMA? „Wezwanie przyjmujemy, lecz skracamy termin o 5 dni — my plan roczny zobowiązujemy się wykonać nie do 15-go, lecz do 10-go grudnia i ze swej strony wzywamy do współzawodnictwa załogę i dyrekcję PZPB w Rudzie”.

Taką uchwałę powzięto na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Zakładowej WIMY z udziałem przedstawicieli partii politycznych, dyrekcji, organizacji młodzieżowych, Ligi Kobiet oraz członków Fabrycznego Komitetu Pierwszomajowego.

WSPÓLZAWODNICTWEM WEWNĄTRZ-FABRYCZNYM CHCĄ ZAPEWNIĆ ZWYCIĘSTWO SWEJ FIRMY INICJATOREM — KOBIECY.

Na zebraniu kół PPR i PPS oraz aktywno bezpartyjnego uchwalili „wimowcy” muszyć szeroką ławą do współzawodnictwa Pierwszomajowego. A więc motaczki — przodownice, tow. Sabina Nowak, Janina Czaja i Janina Poselt wezwały do współzawodnictwa Władysławę Ziółkowską, Bronisławę Kopę i Helenę Żyłkę z dublarni. Wezwanie zostało przyjęte i dublarki z koleżkami wywołały następujące prządky do „amerykańskiej”: Zofię Staszewicz, Marię Krawczewską, Walerię Krzywani-

ską, Stanisławę Dulas, Rozalję Pękaleń oraz ob. Jasińską. Od tej ostatniej grupy wezwanie poszło dalej i już nie tylko do kobiet, lecz i do mężczyzn, zatrudnionych na suszarni. Ci w osobach Bronisława Rubaja, Hieronima Jakulowicza, Bronisława Królaka, Stanisława Sokolowskiego, Jana Janickiego, Stanisława Kredensy i Stanisława Gabera zaapelowali do oddziału manipulacji i sznurowni, wzywając do współzawodnictwa: Jana Kowalczyka, Aleksandra Orłowskiego, Mariana Koziora, Czesława Smagą, Stanisława Piłarskiego, Jana Szukalskiego, Henryka Podkowińskiego, Jana Piłichowskiego, Mariana Pszenickiego, Józefa Szmaję, Jana Tkaczyka, Stanisława Olczyka i Czesława Piaszczyka. A więc 32 ogniw liczy w tej chwili łańcuch Pierwszomajowego współzawodnictwa indywidualnego WIMY. W imieniu współtowarzyszek i współtowarzyszy pracy podała krótko przyczyny i cele współzawodnictwa tow. Czaja.

RÓWNIEŻ WIFAMA

Pracownicy fizyczni i umysłowi Wdzewskiej Fabryki Maszyn „WIFAMA” w Łodzi zorganizowani w PPR i PPS oświadczają, że w związku ze zbliżającym się Międzynarodowym Świętem Pracy 1-go Maja postanawiają wspólnym wysiłkiem wykonać roczny plan produkcji w 10 miesięcy, a plan w asortymencie wykonać w 150 procentach.

50-lecie pracy naukowej

I. M. Rektora dr. T. Kotarbińskiego

Uniwersytet Łódzki przeżywa w dniu dzisiejszym piękną i niepowtarzalną uroczystość 50-lecia pracy naukowej swego zasłużonego Rektora Jego Magnificencji, prof. dra Tadeusza Kotarbińskiego. Uroczystość ta gromadzi około osoby dostojnego Jubilata serca i uśmiechu nie tylko Senatu Akademickiego nie tylko tysięcy rzesz studentów naszej Alma Materis, ale również i całego społeczeństwa łódzkiego. Rektor Kotarbiński bowiem, uczonej europejskiej sławy, oddał całą swą wielką wiedzę, wieloletnie doświadczenia, ogrom pełnych poświęcenia wysiłków na usłu-

gi swej ukochanej Uczelni, której był organizatorem, piastunem od koleżki jej istnienia i jest głównym promotorem jej dzisiejszego rozwoju.

Ceniony i poważany przez współtowarzyszy pracy, ukochany przez młodzież, której jest mądrym przewodnikiem i troskliwym opiekunem, Rektor Tadeusz Kotarbiński zdobył sobie zasłużone uznanie oraz wdzięczność całej Łodzi.

Zyczymy Mu jak najdłuższej i najpomysłniejszej dalszej pracy dla dobra polskiej nauki i polskiej młodzieży.

GEN. MIECZYŚLAW MOCZAR

W WALCE

O NIEPODLEGŁĄ

BRYGADY AL - ZIEMI KIELECKIEJ - W AKCJI BOJOWEJ

„Następne m. p. naszej jednostki podamy w najbliższym radiogramie. Dziękujemy za pozdrowienia i życzymy owocnej pracy”.

Dzisiaj już nie pamiętam, ile otrzymaliśmy broni, przypominam sobie jedynie, że było to 3 worki, t.j. około 600 kg.

Do godz. 9-ej rano broń była wyladowana, przeczyszczona jednym słowem zdana do użytku. Kompania gospodarcza kończyła przygotowanie śniadania. Wygotowaną wołowinę kraiano na porcje i dzielono batalionami. Była trochę za twarda, a może nam się tak zdawało, lecz istniał już taki zwyczaj wśród żołnierzy, że każdy swoją porcję brał na wystrugany kocioł i przypiekał ją troszkę nad ogniem, by skruszała.

Teraz wszyscy byli uzbrojeni w automaty, R K-M-y, zaopatrzeni w koldry, każdy z nas dzwigał jeden lub dwa granaty. Karabiny, z których nikt jeszcze nie strzelał, ponieważ zdobyliśmy je w czasie ostatniej bitwy, zostały teraz złożone z pogardą na wóz i czekały na nowe zastępy.

Ściągnięto pluton zwiadowczy, który patrolował teren, by móc spokojnie przygotować się do odjazdu. Dowódca brygady składa meldunek, że wszystko jest gotowe do wymarszu. I znów jak zwykle: — ubezpieczenie przednie tylne — maszerujemy. Kierunek marszruty — w okolicę Kielce — przez tamtejsze lasy biegną linie kolejowe Kielce — Radom — Częstochowa — Końskie — Starachowice. Musimy linie te unieruchomić. Niemcy tymi drogami nie mogą jeździć bezkarnie. Będziemy podminowywać szosy.

Na pierwszym kilometrze spotkaliśmy oddział „Świt” który maszerował w naszym kierunku.

Był to oddział, składający się z 322 ludzi pod dowództwem „Łokietka” i z-cy „Orkana”. Zarządzono odpoczynek. Dowódca oddziału melduje swoje przybycie, ten oddział i uzbrojenie.

Z oddziałem przybyli kierownicy „Świt”, Wsliczy i „Róg”. Organizacja „Świt” została stworzona na terenie pow. Piła. Kontakt z nią nawiązał sekretarz okręgu Pol-

skiej Partii Robotniczej tow. „Antek” jeszcze w styczniu 44 roku. „Świt” wyłonił się z byłych członków AK, którzy przeszli do AL.

Następnego dnia w godzinach popołudniowych dobieśliśmy do szosy Ostrowiec — Radom. Las się kończył na wzgórk, a dalej rozpościerała się otwarta dolina, przez którą wiała się jak wstęga szosa, a dalej znów rozpoczynał się las, do którego zdążyliśmy.

Powstało zagadnienie, czy zaczekać do wieczora, czy przechodzić teraz. Logiką wskazywała, że przechodzić w czasie dnia jest niebezpiecznie, bo może nadjechać kolumna hitlerowców i „złapać nas” na obstrzał. Leżąc na skraju lasu liczymy samochody, które przejeżdżają szosą w obu kierunkach.

W ciągu trzech godzin minęło nas zdaje się nie więcej, jak 5 samochodów i to osobowych, a za każdym razem chłopcy na rzekali, że szkoda, iż nas nie ma teraz na szosie. W końcu zdecydowaliśmy się przejść.

Na 300 mtr. w obydwu kierunkach wyruszyły plutony, tworząc ubezpieczenie bo czne i oddział ruszył.

W czasie przemarszu nadjechały dwa samochody, które ostrzelaliśmy ogniem maszynowym. Przeszliśmy bez żadnych strat.

Samochody niemieckie stanęły na szosie. Wechłonił nas stary las, który miał stać się dla nas bazą ruchu partyzanckiego do końca wojny.

Czekało nas jeszcze przejście toru kolejowego. Mając sporo furmanek naładowanych cennym materiałem musieliśmy przejechać kolo budki dróżnika. Podjechaliśmy pod sam dom. Wysłany oddział zwiadow-

czy znalazł dogodny miejsce przejazdu. Pierwsze przeszły furmanki, które powinny zatrzymać się z kompanią gospodarczą w odległości dwóch km. Reszta natomiast pozostała. Zapytuję dróżnika, jak często chodzą pociągi. Odpowiada: „czasem i 5 na godzinę”. Świetnie się składa. Natychmiast wysłałem minierów po dwie porcje trotylu. Zaraz też zaminowano dwa tory — lewy i prawy. Rozłożyliśmy się w tyralierę po jednej i drugiej stronie przejazdu i czekamy.

Minierzy sprawili się cicho jak koty. Zasypali piaskiem ładunek, przeciągnęli lont „bikforda” i czekamy. Pociąg musi wykołoc i zniszczyć go.

W zasadce brało udział ponad 250-ciu ludzi. Czekamy. Nareszcie sapie. Gdzieś z daleka wiatr — sojusznik partyzantów — przyniósł nam to sapanie. Maszyna sapie ciężko, coraz wyraźniej. Nagle wylania się ciężki, czarny smok. Tuż... tuż... iskra „bikforda” pobiegła mu na spotkanie, by go powalić. Wybuch. Czarna maszyna zaryła się i stoczyła na bok. Wagony prac naprzód powłaziły jeden na drugi tworząc nowoczesną, wojenną piramidę. Pada komenda: „Ognia!”

Jak lawina sypnął się ołów w stronę bydłych wagonów, w których znajdowała się t. zw. „żywa siła” hitlerowskich Niemiec.

Pociąg wiozł samochody pancerne, benzynę, kilka cystern i obsługe załogi samochodowej. Do cystern z benzyną oddaliśmy kilka strażaków z naszej nowo otrzymanej broni przeciwpancernej — P. T. R-ów, które bez żadnej trudności przebiły wagony. Benzyna ciekła, tworząc wielkie kałuże.

(D. c. n.)



# Głos Kobiet

**Kobiety pracujące uczczą Święto 1 Maja  
wzmocnieniem współzawodnictwa pracy  
i wielokrotnym wkładem swym w dzie-  
ło odbudowy kraju**

## Pod znakiem jedności Wyszły kręgi PPR i PPS obradują wspólnie

W dniu 19-go bm. zebrało się w Warszawie wspólne zebranie wydziałów kobiecych KC PPR i CKW PPS, na którym omawiano sprawę dalszego zacieśnienia współpracy między wydziałami kobiecymi obu Partii robotniczych w dziedzinie realizacji uchwał Komitetów Centralnych obu Partii dla przygotowania jedności organizacyjnej. Szczególną uwagę uczestniczki konferencji poświęciły opracowaniu tematyki kobiecej dla odbywających się obecnie wspólnych terenowych szkół partyjnych. Poza tym omówiono sprawę wspólnego szkolenia kobiet. Na zebraniu uchwalono następującą rezolucję.

„Wydziały kobiece KC PPR i CKW PPS zebrane na kolejnym wspólnym posiedzeniu w głębokim zrozumieniu roli, jaką odegra połączenie się obu Partii robotniczych na fundamencie ideologii marksistowskiej, podkreślają szeregowe znaczenie tej jedności dla ruchu kobiecego. Duży wkład kobiet w dzieło odbudowy kraju i coraz liczniejszy ich udział we współzawodnictwie pracy jest dowodem wzrostu świadomości i ofiarności szerokich mas kobiecych”. Rezolucja dalej stwierdza, że w przygotowaniu Święta 1-go Maja oba wydziały kobiece zobowiązują się do ścisłego współdziałania i wzywają kobiety do najlichnijszego udziału w zebraniach omawiających przygotowanie do jedności organizacyjnej obu Partii. W rezolucji podkreślono konieczność wykorzystania wspólnych posiedzeń i zebrań wydziałów kobiecych dla podniesienia marksistowskiej świadomości wśród członkiń obu Partii. Następnie rezolucja stwierdza, że kobiety, członkinie PPR i PPS, wezmą najczynniejszy udział w masowej akcji zbiórki na rzecz budowy Wspólnego Domu przyszłej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

## Jak się UBRACĆ



Na załączonych rysunkach przedstawiamy dziś naszym Czytelniczkom modele modnej sukienki, bluzki, i sportowego żakietka.

SUKIENKA uszyta być powinna z miękkiej, cienkiej wełny lub też z mięsistego, grubego jedwabiu.

Najodpowiedniejszymi na jej sporządzenie byłoby tkaniny jasne. Jeśli suknię tę uszyjemy z materiału wełnianego, dobrze byłoby za-

stosować w tym fasonie krótki rękaw. Chcąc być posiadaczką tej modnej sukienki, musimy na jej uszycie przeznaczyć większą, niż normalnie ilość materiału — gdyż zarówno kimonowo krojony rękaw, jak i w głębokie plisy układana spódniczka pochłonią dużo tkaniny.

Na sporządzenie bluzki użyjemy tych materiałów, którymi dysponujemy w domu. Pierwsza z nich powstanie może ze starej męskiej



koszuli, następną (ozdobioną haftem) uszyta zostanie z niemodnej, przykrótkiej, a zmoszzonej wełnianej sukienki.

Na uszycie bluzki deseniowej przeznaczymy którąś z naszych starych zniszczonych letnich jedwabnych sukienek.

SPORTOWY ŻAKIET nosić będziemy spódnice gładkich bądź plisowanych. Na jego uszycie przeznaczymy możemy stary letni i jesienny płaszcz. Płaszcz taki musi być kowicie spruty i wyprany, gdyż z nieświeżej i przybrudzonej tkaniny nie należy sporządzać nowej odzieży.

## Wyprawki dla niemowląt wydać Ubezpieczalnia Społeczna

Czytelniczki nasze zapewne wiedzą, że od stycznia bieżącego roku zostało przerwane wydawanie wyprawek dla niemowląt. Przerwa ta była spowodowana trudnościami technicznymi, bowiem Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejmował tę funkcję od Związków Zawodowych.

Obecnie, jak się dowiadujemy, już od jutra rozdawnictwem wyprawek dla niemowląt zajmować się będzie Ubezpieczalnia Społeczna. Dla dzieci, które urodziły się przed 19 kwietnia Ubezpieczalnia będzie wypłacała równowartość wyprawki w gotówce w nie 3800 zł. Pieniądże te będą wypłacane pniowo — według kalendarzyka, który zostanie ogłoszony, i według którego kolejno zostaną wywołane pierwsze litery nazwisk.

Dzieci urodzone po 19 kwietnia br. będą już normalnie otrzymywały wyprawki, o które mogą starać się matki już od 7go miesiąca ciąży. (m.)

## Kobiety przygotowują się do święta pracy

Zebrań aktywu kobiecego PPR w Łodzi z udziałem przodownic pracy w podjętej uchwale zaznaczyło: Stwierdzając nasze zwycięstwo, osiągnięte we współzawodnictwie imienia 8-go Marca — zmobilizujemy siły, ażeby do 1 Maja jeszcze szersze masy kobiet włączyć do współzawodnictwa, mnożyć szeregi przodownic pracy, dolażyć wszelkich starań, by codzień realizować hasło, więcej, lepiej, oszczędnie!

Jakież to były zwycięstwo, osiągnięte we współzawodnictwie imienia 8 Marca?

Apel tkaczek — Szajbierówek — podjęty w końcu stycznia br. wywołujący do uczczenia 8 marca wzmocniona wydajnością pracy — 5-6-tygodniowym echem odbił się w pierwszym rzędzie wśród kobiet przemysłu bawełnianego i konfekcyjnego.

Przemysł bawełniany, w roku ub. nie wykonał w pełni rocznego planu produkcyjnego a w lutym przedzłaznie cienkoprzędne wykonały plan w 117,3 proc., przedzłaznie odpadkowe w 122,7. Ikalnie w 104,9 proc. Jest to w poważnym stopniu zasługą współzawodniczących kobiet.

Jeszcze lepsze wyniki dał żywiołowy ruch współzawodnictwa pracy w przemyśle konfekcyjnym, gdzie produkcja w miesiącu lutym br. osiągnęła niemitowaną dotychczas wysokość 2 488.923 sztuk wszelkiego rodzaju wyrobów konfekcyjnych. Stanowi to 154 proc.

planu i 872.523 sztuk dodatkowej ponadplanowej produkcji.

Tow. Gołygowska — słynna wielowarsztatkowa łódzka, obecnie instruktorka, przekazując swe doświadczenia młodzieży — nie może się wychwalić swoich uczennic. Przed współzawodnictwem im. 8 marca — nie wyrabiała one nawet 70 proc. normy. Gdy 30 młodocianych przystąpiło do współzawodnictwa — zrobiły one w lutym do 140 proc. normy przy dobrej jakości produkcji.

Wzrosło poczucie odpowiedzialności za wykonanie planu. Tow. Adamusikowa — przedkąd od Sztajnerla, która pierwsza przeszła na obsługę trzech stron — mówi: Nie ścierpimy

postojów. Teraz my gonimy majstra, a nie on nas. Na podwórzu fabryki Gajera — stoją wielkie honorowe tablice „Nżej wymienieni pracą swą zasłużyli się dobrze w wykonaniu planu”. Następują nazwiska. Wśród nich 17 kobiet i 7 mężczyzn.

Przeprowadzona akcja współzawodnictwa pracy wśród kobiet robotnic z okazji dn. 8 marca dały w efekcie — wzmocnienie produkcji i poprawienie jej jakości. W wysiłku pracy z okazji Święta pierwszomajowego wezmą niewątpliwie masowy udział kobiety, aby podkreślić i zaakcentować swój równorzędny z mężczyznami wkład w odbudowę kraju.

Edwarda Orłowska.

## Nie zaniedbujcie zdrowia swego i swego potomstwa Walka z chorobami wenerycznymi wśród kobiet i dzieci

Przed paroma tygodniami donosiliśmy naszym Czytelniczkom o akcji specjalnej, zorganizowanej przez Ministerstwo Zdrowia. Akcja ta ma na celu przyspieszone leczenie chorób wenerycznych dziedzicznych i nabytych.

W mieście naszym powstało ambulatorium przy szpitalu Marii Magdaleny przy ul. Tramwajowej 15, gdzie leczeni są mężczyźni, oraz w określonych godzinach codziennie między 12—14 — kobiety ciężarne i dzieci. Ambulatorium tym kieruje profesor UE dr Kapuściński — lekarz chorób skórnych i wenerycznych.

Każda matka i dzieci do lat 14-tu są tutaj leczone na własne żądanie, lub przychodząc ze skierowaniem Ubezpieczalni całkowicie bez płatnie — przy użyciu penicyliny i innych najnowocześniejszych środków.

Stosuje się w ambulatorium najskuteczniejszą metodę leczenia — przede wszystkim penicylinę. Ponieważ syfilis przenosi się na potomstwo, leczenie kobiet w ciąży jest szczególnie ważne, jeżeli matka pragnie, by urodziło się zdrowe dziecko. W okresie ciąży naj lepiej jest rozpocząć leczenie mniej więcej w 4-ym — 5-ym miesiącu, bowiem w tym czasie syfilis przechodzi na płód. W ambulatorium stosuje się jedno intensywne leczenie w okresie ciąży i jeżeli syfilis nie jest w stadium już zbyt późnym w obrębie większej części wypadków dziecko rodzi się zdrowe.

W wielu wypadkach lekarz ambulatorium kieruje chorą matkę do szpitala, gdzie przechodzi całkowitą kurację aż do wyleczenia, a później jest pod długotrwałą obserwacją ambulatoryjną.

Ambulatorium przeciwweneryczne przy ul. Tramwajowej posiada jednak zbyt szczupłe pomieszczenie.

Wydać się nam, że w akcji przyspieszonego leczenia o tak ogromnym znaczeniu społecznym, Zarząd Miejski powinien przyznać ambulatorium cały gmach szpitala Marii Magdaleny, a szpital, który dysponuje zale-

dwie 75 łózkami, przenieść do innego gmachu. Takie posunięcie wpłynęłoby bezpośrednio dodatnio na szybsze i lepsze skutki akcji.

Niezbędnym jednak warunkiem dobrych rezultatów akcji jest wzbudzenie świadomości wśród matek, które kiedykolwiek przechodziły kilę i mają dzieci, lub są obecnie w ciąży, — by same w imię dobra swego i dzieci zgłaszały się na obserwację. Unikną wówczas zgubnych skutków syfilisu, a dzieci uchronią od ślepoty, głuchoty i innych skutków tej strasznej choroby. (m.z.)

## Tam, gdzie powstaje niemowlę menu

Państwem, w którym opieka nad Matką i Dzieckiem stoi na niezwykle wysokim poziomie jest, jak wiemy, Zw. Radziecki. Wśród wielu wzorowych urządzeń działu opieki nad Matką i Dzieckiem w Moskwie istnieje tzw. Kuchnia Mleczna. Jest to fabryka nowoczesnie pomysłowa i urządzona, w której przygotowuje się posiłki dla niemowląt. Dzień w dzień przygotowuje się tutaj dziesiątki tysięcy porcji tzw. „mieszanek”, przeznaczonych dla dzieci, znajdujących się w klinikach położniczych, żłobkach, domach dziecka, szpitalach itp. Mieszanki te stanowią pożywienie pełnowartościowe dla tych niemowląt, których matki z tych czy innych względów same karmić nie mogą. Cały przerób dostarczonego

do „Kuchni Mlecznej” mleka odbywa się w warunkach wysoce higienicznych. Produkcja została tu całkowicie zmechanizowana. Fabryka robi wrażenie nie tyle kuchni-wytwórni, ile laboratorium. Personel, obsługujący maszynę, jest specjalnie doborany.

Na czele kuchni-fabryki stoi dr Berdinej. Sama kontroluje zawartość tłuszczu w dostarczonym do przerobu mleku. Moskiewska Kuchnia Mleczna, nowoczesna placówka żywieniowa wypełnia bardzo doniosłą rolę, gdyż dostarczenie małeńkiemu dziecku właściwego i w higienicznych warunkach przygotowanego posiłku, jest gwarancją jego zdrowia i właściwego rozwoju.

## 12 miesięcy w ciągu 17 i pół Członkowie Ligi Kobiet P/PJG Nr 8 przyspiesza wykonanie planu

Oto, co uchwały członkinie Ligi Kobiet P/PJG Nr 8 (d. Buhle)!

My, robotnice P/PJG Nr 8 w Łodzi, w obliczu święta 1-szo Maja zobowiązujemy się w ramach Planu Trzyletniego, plan na rok 1948 wykonać w ciągu 10 i pół miesięcy

Trzyletni plan, to droga do dobrobytu i potęgi Gospodarczej Kraju! Cześć Przewodnikom Pracy! Wszyscy na front współzawodnictwa pracy!

Cześć kobietom-Polce, ofiarnym pracownicom w odbudowie kraju!



Stefan Stefański

## „Nakrycie“ Krzysztofa Kolumba

Zdarzyło się, iż wskutek zagubienia kalendarza, znakomity podróżnik, Krzysztof Kolumb (ten, co to, wiecie, odkrył Amerykę) zablakał się w czasie i fatalnie pomylił daty. Oto zamiast udać się na swą wyprawę, zgodnie z danymi z podręczników historycznych, Anno Domini 1492, ruszył łopiero w roku 1948.

Omyłka ta dała się Kolumbowi we znaki już na samym początku podróży: marynarze bowiem z miejsca zgłosili swoje wątpliwości.

— Wodzu wielce szanowny! — rzekli. — Po jaką właściwie cholere mamy się telepać do tej Ameryki na szkolnym żaglowcu? Nie można to wsiąść po prostu na któryś z okrętów transatlantycznych?

— Wykluczone — odparł surowo Kolumb. — Nie można historii tudzież geografii obelgiwać: wszyscy wiedzą, że odkryłem Amerykę po długiej i ciężkiej podróży na statku żaglowym, dlatego też, choć może to trudne i niewygodne, musimy jechać trójmaszowcem.

Podróż trwała przepisaną ilość miesięcy, poczem — w myśl przekazanych przez historię informacji — majątek na t. zw. bociamim gnieździe krzyknął: ziemia, ziemia! Na ten okrzyk Kolumb poprawił dumnie swój piękny kapelusz ze strusim piórem i oświadczył uroczysto swoim towarzyszom: Panowie, jesteście w Ameryce!

Słowa te jednak wymówił widocznie w t. zw. złą godzinę, gdyż do żaglowca wnet podjechały zmotoryzowane pirogi, z których wysiadła czereda umundurowanych tubylców. Wdrapawszy się na pokład, przybyli zlustrowali podejrzliwym spojrzeniem wszystkich pasażerów żaglowca, przybranych w piękne kostiumy historyczne.

— Fiu, fiu — gwizdał przez zęby przywódca tubylców. — To jakieś lepsze ptaszki! Aktorów filmowych udają i myślą, że my, stare wróble policyjne U.S.A., na taki kawał się nabierzemy!

Spojrzał ostro na Kolumba, który powitał go machnięciem swego pięknego kapelusza i ryknął głośno:

— A ty tu, w New-Yorku, właściwie czego? Szpiegować przyjechałeś?

— Szpiegować? — odparł z godnością Kolumb. — Nic podobnego. Ja wyłącznie w misji historycznej: przyjechałem odkryć Amerykę. Właśnie zaraz zejść na ląd i zatknąć sztandar...

— Ha, ha, ha — ryknął na całe gardło szef policjantów new-yorskich. — A to się facet zasypał! „Sztandar zatkniesz!“ A jaki, pytam, sztandar? Oczywiście czerwony...

— Czerwony? — przerwał ze zdziwieniem znakomity podróżnik. — A kto panu powiedział, że „sztandar mojej królowej, Izabelli hiszpańskiej, jest czerwony? Pan historii zupełnie nie zna...

— Znam czy nie znam — warknął policjant — to się okaże we właściwym czasie, a teraz całe towarzystwo proszę z nami, bo palą w łeb i kolbami żebra policzymy!

Takiemu zaproszeniu trudno było odmówić, to też Kolumb bez oporu dał się prowadzić gościnnym policjantom, którzy go zawieźli do wielkiego budynku, znajdującego się na wyspie Ellis - Island. W pomieszczeniach tego budynku Kolumb zastał większą ilość ludzi, na których ukazanie się jego zrobiło potężne wrażenie.

— O, o — dały się słyszeć liczne głosy aktorów filmowych zaaraszowali, bo w kostiumach tu przybyli. Hallo, panowie, wy z jakiego filmu?

— Z żadnego — odparł ponuro znakomity podróżnik.

— To skąd to dziwne przebranie?

— Wcale nie dziwne — zirytował się wielki odkrywca. — Po prostu historyczne. Przecież w innym nie mogę chodzić, skoro Kolumb jestem.

— A, a, a — zawołali chórem zebrani. — Kolumb... Może ten słynny Krzysztof Kolumb?

— We własnej osobie — odparł szarmancko podróżnik. — Amerykę przyjechałem odkryć.

— O, to się panu nie uda — westchnęli zebrani. — Nie te czasy, aby dziś Amerykę odkrywać. Zresztą sam pan zaraz zobaczy.

Rzeczywiście, kiedy wnet Kolumba powołano przed oblicze „Komitetu“, „oblicze“ to było tak nieprzyjemne, iż podróżnik zadrażał, myśląc z trwogą: Santa Hermandad, inkwizycja! Ledwie to pomyślał, gdy jeden z inkwizytorów przystąpił od razu do badania.

— Czy jest pan członkiem partii komunistycznej? — zapytał ostro.

— N — nie — odparł zmieszany Kolumb. — Jestem członkiem dworu królowej Izabelli.

„Struga wariata“ zapisał sędzia, poczem zadał drugie pytanie:

— Hm, a co sądzi pan o ustroju Związku Radzieckiego?

— Związku Radzieckiego? — zaciwił się wielki odkrywca. — Nie znam takiego. Czy to może będzie Związek Miast Bałtyckich?

— Wykreca się pan od odpowiedzi — zawąchał surowo inkwizytor, notując na kartce: „symulant“ — wobec czego proszę mi powiedzieć, co pan właściwie chce tutaj robić w Ameryce?

— Jaki — co robić? — wykrzyknął Kolumb. — Wiadomo: odkryć ją i zatknąć sztandar...

— W imieniu Związku Radzieckiego, co? — uśmiechnął się ironicznie sędzia.

Podróżnik wzruszył ramionami.

— Doprawdy — oświadczył — prawdziwa to was Inkwizycja, wmaciacie człowieka w łeb, co wam ślina na język przyniesie. Prze-

ciż chyba powinniście wiedzieć ze szkoły, że jestem poddanym hiszpańskim...

Członkowie „Komitetu“ poszeptali coś ze sobą na ucho, poczem głos zabrał sam przewodniczący:

— Jaki jest w takim razie pański stosunek do generała Franco?

— Nie znam go i znać nie chcę — oświadczył z irytacją Kolumb.

— O, to niedobrze — stwierdził przewodniczący, kreśląc na ankiecie: „wyjątkowo niebezpieczny“. — Znaczący się, utrzymuje pan kontakt z lewicą?

— I z lewicą i z prawicą — wykrzyknął Kolumb — przecież mam dwie ręce!

— Niech pan nie udaje głupiego! — ofuknął prezes „Komitetu“. — Nie chodzi o „lewicę“ w znaczeniu „lewa ręka, a o „lewicę“ w znaczeniu „stronnictwo komunistyczne“. Rozumie pan?

— Nie nie rozumiem — odparł podróżnik. — W ogóle to chyba złożę raport królowej Izabelli, że Ameryka jest zamieszkała obecnie przez jakichś pomyłonych wariatów.

Słowa te wywołały wielkie poruszenie w całym „Komitecie“.

— „Złóż raport!“ — ucieszył się przewodniczący. — No, to już jest wyraźne przyznanie się do winy, znaczący się, przyjechał do Ameryki w celach wywiadowczych.

— Wyraźne szpiegostwo! — wykrzyknął jeden z sędziów.

— A „Izabellą“ — wrzasnął drugi — nie dajcie sobie mydlić oczu. Wiemy dobrze, że to szyr!

Złowrogie te krzyki doprowadziły znakomitego podróżnika do omdlenia. Gdy się ocknął, znajdował się już w więzieniu na Ellis-Island. Tam też otrzymał od strażnika pęk gazet new-yorskich. Wszystkie one zawierały sensacyjne doniesienia o następujących tytułach: „ARRESTOWANIE NIEBEZPIECZNEGO SZPIEGA“, „AGENT MOSKWI W PRZEBRANIU AKTORA FILMOWEGO“, „KOMITET DO BADANIA DZIAŁAŁNOŚCI ANTYAMERYKAŃSKIEJ CZUWA“, „MISTER COLUMB, WYŚLANNIK KOMINTERNU — POD KLUCZEM“, „TEN, KTÓRY CHCIAŁ „ODKRYĆ“ — ZOSTAŁ NAKRYTY...“

## Sumienie

Inspektor Czyczynkiewicz, wyszedłszy z hotelu, spojrzął na zegarek.

— Jeszcze czas — pomyślał — przejdę się po mieście, a potem wstąpię do fryzjera.

Po półgodzinnym waleśaniu, spostrzegł na jednym z domów szyld: ANTONI SZTOS, fryzjer męski i damski.

— To tu — mruknął inspektor. — Ostrzyżę się i ogolę. Na inspekcję trzeba wyglądać elegancko.

Po chwili siedział w fotelu, z serwetką pod brodą, a wysoki mężczyzna w brudno-białym kitlu oporządzał mu nożyczkami resztki owłosienia.

— A ta — ak — usłyszał odpowiedź. — Pogoda, tego, ładna, ale pan dobrodziej chyba nietutejszy.

— Nie, przejazdem. Na inspekcji.

— Aha — przytaknął fryzjer — uśmiechając się porozumiewawczo. — Na inspekcji.

Czyczynkiewiczowi zrobiło się nieswojo. Czego ten drab właściwie chce? Trzeba by zapuścić się w bardziej szczegółową rozmowę.

— Przyjechałem — zaczął wyjaśniać — skontrolować tutaj to i owo. Zresztą, nie pierwszy raz. Byłem już w waszym mieście...

— Właśnie! — ucieszył się niesamowicie fryzjer. — Był pan.

Inspektor podskoczył ze zdziwienia na fotelu, ale Sztos tego nie widział, zabrał się bowiem do przygotowywania mydła do golenia i wycowania brzytwy.

— Skąd pan wie, że byłem? — zapytał z niepokojem Czyczynkiewicz, kiedy fryzjer zbliżył się znowu do fotela.

— No, sam pan mówił...

— A tak, rzeczywiście, byłem: mieszkalem nawet parę tygodni. Na ulicy... Zapomniałem. Wiem tylko, że u jakiejś wdowy. Córkę miała. Marysia, pamiętam było jej na imię. Zgrabna dziewczyna i w ogóle pycha. Do zabawy doskonała...

— Zgadza się — potwierdził fryzjer, szczerząc zęby. — Marysia Kompianka. Bardzo zgrabna i do zabawy faktycznie bardzo tego.

— Zna ją pan? — ucieszył się inspektor.

— Owszem — odparł wesoło golibroda, mydląc brodę Czyczynkiewicza. — To moja żona. Ożeniłem się z nią dwa lata temu...

— Pańska żona?

Inspektor otworzył szeroko oczy i nie czekając aż fryzjer podniesie brzytwę, ryknął głośno z przestachu, poczem odepchnąwszy gwałtownie Sztosa wyskoczył z namydloną twarzą na ulicę.

— Panie — wybiegł za nim fryzjer — stój pan! Nie bądź pan wariat! Czego pan ucieka? Mam coś dla pana!

Ale Czyczynkiewicz nie słuchał. Biegł jak szalony w stronę hotelu.

Sztos wzruszył ramionami i stanął w drzwiach rezury, przy której zgromadziło się od razu grono gapiów.

— Co się stało? — pytali zaciekawieni.

— A tu jeden facet kiedyś mieszkał u teściowej. — Wyjechał zostawiając teczkę z papierami i fotografią. Poznałem go i był bym oddał, a ten wariat w nogi. Widocznie — tu pokazał znacząco na czoło.

ARTUR ROMAŃSKI

## Wesoły Głos

Ludwik Jerzy Kern

## W sprawie właściwego używania pończoch

Przed wielu, wielu wiekami nikt pończoch nie nosił jeszcze. Chodzący z gołymi nogami i w mroź i w jesienne deszcze.

W zawiętej i w niepogody, bez pończoch, mili, aż podziw, jednak stary czy młody, z piętami brudnymi chodził.

Aż wreszcie znalazł się człowiek, tego, jak sądzę, głowa, co dbając o swoje zdrowie, pończochy wykombinował.

I odtąd — prawda — ten ubiór, w powszechne wszedł już użycie.

Szczególnie kobiety to lubią i śnią o pończochach wciąż skrycie.

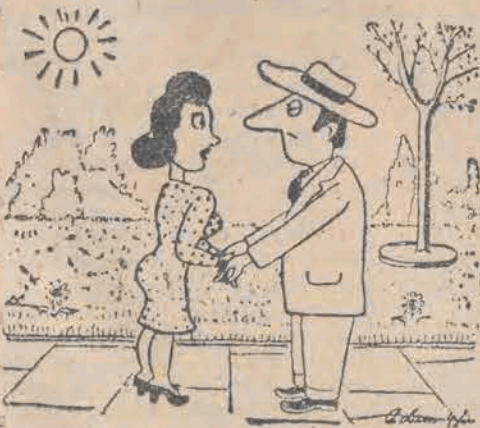
Lecz nie w tym fackie bynajmniej przyczyna zła się ukrywa, lecz w tym, że często fatalnie się w Polsce pończoch używa.

Zamiast je nosić na nogach, dla osłonecia nagości, forsę do pończoch się chowa, i to mnie drażni i złości.

Jakimż być trzeba idiotą i jakie we łbie mieć manco, by pieniądze powierzać pończochom, zamiast zbiorcom i bankom?

Jakiegoż trzeba mieć hysia, (ja bardzo ludziom się dziwię) by pończoch, szczególnie dzisiaj, używać tak niewłaściwie?

Gdy Naród buduje i tworzy, jak hasło więc okrzyk wznoszę: „PONCZOCHY NA NOGI WŁOŻYC!“, PRECZ ZE SKARBONKĄ W PONCZOSZE!“



— Tak, moja droga. Czasy są ciężkie, musimy zrezygnować z wielu rzeczy: ja np. postarowiłem zrezygnować z małżeństwa z tobą!

— Ach, żeby księżyc mógł zdradzić, czy jesteś mi wierna!

— Wiesz, najdroższa, wiosną cała natura odnawia się i odmładza! Może masz jakąś przyjaciółkę, która jest młodsza i ładniejsza od ciebie?



### 3 lata rzetelnej pracy

# PSS dobrze zasłużyła się ludności Łodzi

Wywód z prezydentem tow. E. Stawińskim

Z racji odbywającego się w dniu dzisiejszym Walnego Zgromadzenia Pełnomocników Powszechnej Spółdzielni Spożywców, prezydent miasta tow. EUGENIUSZ STAWIŃSKI podzielił się z przedstawicielami naszej Redakcji swymi uwagami na temat działania i rozwoju tej największej w naszym mieście placówki spółdzielczej.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców na przesileniu 3-letniego istnienia oddała wielkie usługi na odcinku wymiany towarowej, i to zarówno przez rozprawianie w początkowej fazie swego działania przede wszystkim artykułów reglamentowanych jak i w miarę rozwoju w dostarczaniu i rozdzielaniu artykułów wolnorynkowych. PSS wypełniła rolę zarówno dostawcy dla najszerszych rzesz konsumentów, jak i czynnika stabilizacji cen i walki ze spekulacją.

Połączenie się w pierwszym okresie działania PSS-u z Fabryczną Spółdzielnią Spożywców, wpłynęło na konsolidację i stabilizację życia gospodarczego oraz zadecydowało o usprawnieniu dostarczenia towarów. Połączenie się dwóch spółdzielni w jedną zwiększyło operatywność działania, ale obok wielu zalet przysporzyło i wiele kłopotów. Trudności te wynikały w głównej mierze z faktu, że kapitały własne obu tych placówek spółdzielczych były małe, a istniejące wówczas potrzeby rynku konsumpcyjnego ogromne. W tym czasie ilość towarów znajdujących się na rynku była ograniczona, a głód towarów był wielki. Dzięki energii kierownictwa obu spółdzielni oraz współpracy mieszkańców Łodzi oraz dzięki wydatnej pomocy ze strony Państwa PSS

wkroczyła na drogę poważnego rozwoju. Dzięki dużym wysiłkom doprowadzono do potania kosztów handlowych, a tym samym stworzono możliwości obniżenia marż zarobkowych. Obróty artykułami wolnorynkowymi

przynosząc poważne korzyści spółdzielni stawiąją przed kierownictwem tej placówki spójniejszą konieczność usprawnienia i postawienia na wysokim poziomie pracy swych przedsiębiorstw, aby zrealizowana została zasada — jak najlepszy towar w najdogodniejszych warunkach po możliwie najtańszej cenie przy najuprzejmiejszej obsłudze winien do trzeć do konsumenta.

## Nowe kupony na obuwie Dotychczasowe od jutra nie ważne

Wobec spodziewanego nadejścia w najbliższych dniach nowych transportów obuwia z zagranicy oraz w celu usprawnienia systemu sprzedaży, z dniem 26 kwietnia b. r. tracą ważność kupony na obuwie, wydane przez Zw. Zawodowe.

Wzajemian począwszy od dnia 29 kwietnia b. r. będą wydawane przez Zw. Zawodowe nowe kupony, zawierające poza

nazwiskiem Związkowca rodzaj obuwia, termin ważności kuponu oraz adres sprzedającego obuwie sklepu.

Po dokonanej wymianie pozostałe kupony zostaną rozprawdane między członków Związków, którzy dotychczas tych kuponów nie otrzymali.

OKRĘGOWA KOMISJA ZW. ZAW. w Łodzi

## Zmiana stawek komornego

Owe strfy osiła za lokale handlowe, użytkowe i przemysłowe

Dotychczas, jeśli chodzi o czynsz dzierżawny za lokale handlowe, użytkowe i przemysłowe, miasto dzieliło się na trzy strefy.

Decyzją Zarządu Miejskiego postanowiono od 1 czerwca rb. wprowadzić dwustrefowy podział miasta z tym, że I strefa obejmować będzie ulice: całą Piotrkowską, Plac Reymonta, Sieradzką oraz teren, zawarty w czworoboku i ograniczony ulicami: od południa Bandarskiego i Stalina, od północy Ogrodową i Północną, od wschodu ulicą Kilińskiego łącznie z nią i od strony zachodniej ulicą Gdańską, również z nią łącznie. II strefa obejmować będzie wszystkie pozostałe tereny miasta.

Nowy czynsz dzierżawny, ustalony w I-iej strefie wynosi 3 do 5 zł za każdy metr kwadratowy powierzchni, w II-iej zaś strefie od 1.50 do 3 zł również za metr kwadratowy. Stawki powyższe uważane będą jednak wyłącznie za czynsz podstawowy, który od 1-go czerwca dla I-szej strefy obliczony będzie z mnożnikiem pięciokrotnym, zaś w drugiej strefie z mnożnikiem 40-krotnym.

Lokale związkowe oraz partie polityczne, mające swe siedziby w drugiej strefie obowiązaną będą również do mnożnika 40-krotnego z tym jednak, że czynsz podstawowy obliczany będzie dla nich według stawki najniższej.

### DZIŚ AKADEMIA KU CZCI M. GORKIEGO

W niedzielę dnia 25 bm. o godz. 12 w sali kina „Bałtyk” (Narutowicza 20) Związek Zawodowy Literatów Polskich i Wydział Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego urządzają Akademię Maksyma Gorkiego z okazji 80-lecia urodzin wielkiego pisarza i bojownika o wolność człowieka. W programie: przemówienie tow. J. Jagodzińskiego i S. Pollaka, odczyt tow. Leona Gomolickiego, recytacje w wykonaniu artystów Teatru Wojska Polskiego i pokaz filmu o Gorkim.

# 100 mieszkań przybędzie Łodzi

25 milionów zł. dodatkowych kredytów na roboty budowlane

Bolączki mieszkaniowe Łodzi wysuwają się na czoło zagadnień życiowych w naszym mieście. Opracowany przez Wydział Kwaterunkowy projekt o przymusowej rejestracji lokali użytkowych, o czym donosiliśmy wczoraj, ma właśnie na celu częściowe rozwiązanie głodu mieszkaniowego w Łodzi. Dziś przynosimy wiadomość o nowym posunięciu, które niewątpliwie w poważnej mierze wpłynie na poprawę sytuacji w tym zakresie.

Mianowicie z Funduszu Inwestycyjnego Ministerstwa Odbudowy przyznane zostały miastu dalsze kredyty w sumie 25 milionów złotych na dodatkowe prowadzenie robót budowlanych.

Dzięki tym poważnym dotacjom przyspieszony zostanie gruntowny remont trzech dużych bloków mieszkalnych, znajdujących się

na rogu ul. Zawiszy i Franciszkańskiej. Są to domy stare i zniszczone, które dzięki odbudowie dostarczą około 100 mieszkań dwu- i trzykubowych, wyremontowanych całkowicie i wyposażonych we wszelkie wygody. Bloki

będą jeszcze w tym roku oddane do użytku ludzkiej pracy, ze szczególnym uwzględnieniem tych osób, którym brak lub za szczupłe rozmiary mieszkania dają się specjalnie we znaki.

## WYBIÓRKA zwycięzców

W PZPB Nr 2 w przedzalni na 6 stronach, wysunęła się na czoło Maria Stelmachczyk (135,7 proc.). Drugie miejsce zajęła Genowefa Strzala (139,9 proc.). Bronisława Olejniczak (4 strony) osiągnęła 139,1 proc., Zofia Bełm 138,4 proc., Bronisława Woźniak 136,8 proc., a Józefa Cielniak (3 strony) — 145,7 proc. W tkalni na „szóstkach” pierwsze miejsce zajął Bronisław Ciula (180 proc.). Zofia Roguś uzyskała 170 proc., Zofia Pietrzak 169 proc., a Maria Skąbiak 165,3 proc. Na „czwórkach” wyróżniły się: Helena Płachta (171,7 proc.), Irena Kucharska (167,9 proc.), Halina Sobieraj (167,3 proc.) i Władysława Maj (166,1 proc.).

W PZPB w Rudzie Pabianickiej w tkalni na 8 krosnach, pierwsze miejsce zajęła Regina Poros (170 proc.), drugie Balbina Psiuk (166 proc.). Janina Pytko osiągnęła na 6 krosnach 170 proc., Marianna Wojtyra 169 proc. W przedzalni (3 strony) odznaczyły się: Józefa Grądzka (173 proc.) i Feliksa Żurkowska (171 proc.).

W PZPB w Pabianicach w tkalni, Sabina Zych (8 krosien) osiągnęła 182,3 proc. Stanisława Maksymowicz (6 krosien) uzyskała 171,1 proc. Na „czwórkach” wyróżniły się: Stanisława Buźnowicz (165,2 proc.), Józefa Barańska (161,6 proc.) i Anna Paruszevska (160,2 proc.). Prządka Helena Sroka (79 wzeżeń) osiągnęła 141,6 proc.

W PZPB Nr 4 w tkalni (16 krosien automatycznych) odznaczyły się: Helena Rozpara (171 proc.) i Stanisława Ignaczak (165 proc.). Helena Przywojska (4 krosna) osiągnęła 154 proc.

W PZPB Nr 1 w tkalni na „szóstkach” wyróżniły się: Genowefa Korzeniowska (158 proc.), Maria Pyziak (157 proc.), Józefa Seweryniak (146,7 proc.) i Irena Nowak (146,3 proc.). Stanisława Kociasz (4 krosna) uzyskała 155,1 proc. We współzawodnictwie zespołowym: zespół Engla (114,5 proc.), uległ zespołowi Kiblera (129,8 proc.). W przedzalni odznaczyła się Bronisława Świtoniak (162,3 proc.).

W PZPB Nr 3 w tkalni na 4 krosnach zasłużyła na wyróżnienie: Wacława Skupińska (185 proc.) i Krystyna Dobrzyńska (180 proc.). Zespół majstra Tosika osiągnął 141,9 proc., wyprzedzając zespół Tomczaka (107,5 proc.). Zespół Banaszczyka (144,6 proc.) wyprzedził zespół Człapińskiego (142,1 proc.). Zespół Zalaszy (120,8 proc.), uległ zespołowi Kurzyńskiego (126,1 proc.).

W PZPB Nr 5 w tkalni („czwórkach”) odznaczyły się: Maria Chruścińska (188,6 proc.), Anna Biełkowska (178,7 proc.), Antonina Gondzia (178,2 proc.), Genowefa Gnyp (176,8 proc.), Michałina Kolańska (165 proc.) i Anna Błażejewska (159,7 proc.). W przedzalni (4 strony) osiągnęły: Janina Górska i Maria Duda po 170 proc.

W PZPB Nr 6 w tkalni („szóstki”) wyróżniły się: Feliksa Marciniak (163 proc.) i Janina Jelińska (162,8 proc.). Najlepsze wyniki na 4 krosnach uzyskała Maria Rajska (164,6 proc.), Maria Bartczak (153 proc.) i Władysł. Stępka (152,8 proc.). Zespół Mańkuta (123,6 proc.), wyprzedził zespół Pacholaka (119,4 proc.). W przedzalni odznaczyły się: Janina Ceranka (142,6 proc.) i Maria Kasprzak (140,3 proc.).

W PZPB Nr 7 w przedzalni (3 strony) przodują: Kornelia Nowak (162,5 proc.) i Apolonia Stanisławska (150,8 proc.). W tkalni („czwórkach”) wyróżniły się: Michałina Zdunek (179 proc.) i Marta Musiał (172,7 proc.).

W PZPB Nr 9 w tkalni na 6 krosnach pierwsze miejsca zajęli: Józef Zakrzewski (164,7 proc.) i Stanisław Kubik (161,5 proc.). Feliksa Pakulska osiągnęła 159,1 proc., Regina Gejst 155,1 proc., a Ewa Kowalska 154,2 proc. W przedzalni (3 strony) wyróżniły się: Maria Bartosik (148,4 proc.) i Janina Sośnicka (143 proc.).

W PZPB Nr 16 najlepszymi wynikami mogą się poszczycić: Julia Górczak (154,4 proc.), Maria Lisowska (150 proc.) i Karolina Plisicka (146 proc.).

## Rozbudowa Łódzkiej Chłodni

Przebiega do rzyszego roka

Przed kilku dniami odbyło się w Warszawie roczne zebranie, zwolne dla zatwierdzenia bilansu chłodni i składów portowych. Na zebraniu przybyli przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa, Banku Rolnego, Zarządów miast: Gdyni, Warszawy i Łodzi.

Ze względu na duże zapotrzebowanie chłodni w Łodzi, której magazyny są przeładowane i niewystarczające, przedstawiciel Łódzkiego Zarządu Miejskiego postawił wniosek o rozbudowę chłodni łódzkiej. Jak się jednak w toku obrad okazało, z powodu obecnej rozbudowy chłodni w Gdyni, Szczecinie i Bytomiu, prace te na razie w Łodzi nie mogą być prowadzone. Zaczyna się one natomiast w przyszłym roku i doprowadzą do dalszej rozbudowy chłodni co najmniej o 25 procent.

## Urząd rzemiosła w Świecie 1 Maja

W gmachu Izby Rzemieślniczej odbył się zebranie przedstawicieli wszystkich Cechów z terenu m. Łodzi, na którym rozpatrywano aktualne sprawy, dotyczące rzemiosła.

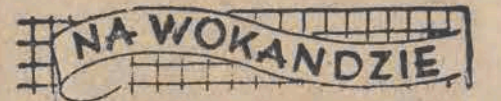
Na zakończenie zebrania, przedstawiciele Cechów zadeklarowali w imieniu członków swych organizacji łączną kwotę 200.000 zł., jako udział rzemiosła łódzkiego w wydatkach związanych z organizacją Obchodu Święta 1 Maja w Łodzi — niezależnie od sumy 50.000 zł., wliczonej już na ten cel przez Izbę Rzemieślniczą w Łodzi z jej funduszy własnych.

Zebrani postanowili również, że rzemiosło łódzkie weźmie masowy udział w uroczystościach Obchodu Święta 1 Maja.

## Z Tow. Kolonii i Półkolonii

Towarzystwo Kolonii i Półkolonii w Łodzi ma zamiar w roku bieżącym objąć akcją kolonijną i półkolonijną 18.000 dzieci robotniczej Łodzi. Zeby zamiary Towarzystwa udały się, należy uzupełnić braki w inwentarzu, a w pierwszym rzędzie zaopatrzyć ośrodki w łóżka. Towarzystwo w tej chwili posiada ponad 800 łóżek. Dalszy zakup wymaga odpowiednich kwot pieniężnych. W związku z tym Towarzystwo zwraca się z gorącym apelem do Społeczeństwa Łódzkiego, Instytucji Społecznych, Zawodowych, Partii Politycznych, do wszystkich ludzi dobrej woli, aby w miarę swych możliwości przyszli z pomocą, ofiarowując jedno lub kilka łóżek. Towarzystwo zapożyczy łóżka w tabliczki ofiarodawców.

Ofiary gotówkowe należy wpłacać na konto Towarzystwa w bankach lub w Towarzystwie Kolonii i Półkolonii z zaznaczeniem „na łóżka”. Równocześnie szkolne Komitety Rodzicielskie proszone są, aby wszelkie zaoszczędzone wpływy również przeznaczyły na ten cel.



## Rzekome dolary i złoto jako przynęta Szajka alerzystów grasowała na ludzkiej nędzy

Parę miesięcy temu donosiliśmy naszym czytelnikom o ujęciu bandy niebezpiecznych oszustów, którzy żerując na naiwności ludzkiej „naciągali” wiele osób nie tylko w Łodzi, ale i w innych miastach Polski. Wchodzili oni w skład międzynarodowej szajki alerzystów.

W dniu wczorajszym 5 osób z tej bandy zasiadło na ławie oskarżonych w Okręgowym Sądzie Karnym. Rozprawie przewodniczył sędzia Medyński, oskarżał prokurator Leszczyński.

Oskarżeni to: Stefan Jordan, Wiera Barankiewicz, Zofia Teresko wia Stanisława Kacprzak, Antoni Teresko i Adam Kacprzak.

Jak wykazało dochodzenie III Komisariatu MO i wydziału śledczego Komendy Miejskiej MO — oszuści grasowali w Łodzi w okresie od jesieni 1946 roku do jesieni 1947 roku.

W październiku 1947 roku Maria Krzepińska i Anna Lewicka rozpoznały na Placu Zwycięstwa (Wodny Rynek) kobietę, która w październiku ubiegłego roku w oszukiwaczy sposób wyłudziła przy współudziale innej kobiety 24 tys. zł. Kobieta ta była w towarzystwie mężczyzny — i jak się później okazało — był to Zofia Teresko i Antoni Teresko, karani już 11-krotnie za kradzieże. Następnie ujęta została Wiera Barankiewicz — 6-krotnie karana.

Wysuwając, jako przynętę, dolary, ruble i inne wartościowe monety, szajka okradała naiwnych ludzi. Oszukiwani, zbyt późno przekonali się o tym, że zamiast wartościowych monet, mają albo papier, albo metalowe krawki.

Oszuści grasowali przeważnie na rynkach w dużych zbiorowiskach ludzkich, gdzie wyprzedawali swoje ofiary.

Na rozprawie zeznawało przeszło 20 świadków — którzy padli ofiarą niebezpiecznych oszustów.

Wyrok w tej sprawie zapadnie prawdopodobnie w dniu jutrzejszym.

## DZIEŃ ŁODZI

ŚWIĘTO OSWIATY

W dniu 20 kwietnia 1948 r. z inicjatywy Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego został powołany do życia Miejski Komitet „Święta Oświaty”, w skład którego weszli przedstawiciele Zarządu m. Łodzi, partii politycznych, Związków Zawodowych, organizacji młodzieżowych, oświatowych i społecznych oraz świata nauki.

Jak już donosiliśmy, tegoroczne „Święto Oświaty” odbędzie się w dniach od 2 do 4 maja pod hasłem walki z analfabetyzmem.

Komitet planuje zbiórki uliczne w dniu 2 maja rb., a także sprzedaż nalepek po sklepach i szkołach i t. p.

## ZEBRANIE KOŁA ŁÓDZKIEGO ZWIĄZKU BIBLIOTEKARZY

W środę dnia 28 4. br. o godzinie 18 w lokalu Archiwum Miejskiego, Pl. Wolności 1 odbędzie się miesięczna konferencja. Na porządku dziennym prelekcja kol. Mgr. Anieli Szejcerowej n. t. „Biblioteki rosyjskie”.

URUCHOMIENIE HALI

IM. GEN. ŚWIERCZEWSKIEGO  
Wczoraj odbyła się w Łodzi uroczystość otwarcia hali mechanicznej im. gen. Świerczewskiego. Na uroczystość te przybyli przedstawiciele armii z gen. Góreckim na czele.

## WIOSENNA REWIA HARCERSTWA ŁÓDZKIEGO

Łódzkie Hufce Harcerki i Harcerzy tradycyjnym zwyczajem urządzają w dniu 25 bm. „Wiosenne święto harcerza”. W programie przewiduje się między innymi: o godz. 9 Polowa Msze Św. oraz poświęcenie Domku Harcerskiego, o godz. 10.15 — 12 Przemarsz drużyn i defilada przed władzami państwowymi i harcerskimi w Alei Kościuski; o godz. 12 — 15 Finały Wielkiego Konkursu Świątecznego Drużyn Łódzkich w sali CRDK, Piotrkowska 243. Wieczorem odbędzie się okolicznościowe ognisko, urządzone przez drużyny.



# Kronika Kalisza Dni Oświaty w Kaliszu



## Komu wieszamy

Niedziela 25 kwietnia 1948 roku.  
Dziś: Marka.

## Dyżury aptek

Dziś dyżuruje apteka mgr. Kwiecińskiego, ul. Górnośląska 17, tel. 18-26.

## Teatr Miejski

Dziś 25 bm. o godz. 19,15 „Zemsta” — Fredry. Zniżki nieważne.

O godz. 16-ej — „Rozdroże miłości” — Zawieyskiego.

Zniżki ważne kuponów nr. 13 i 14.

## Kino

Kino „Wolność” wyświetla film produkcji radzieckiej p. t. „Dusze czarnych” i kronikę.

Kino „STYLOWY”: W związku z 3 rocznicę Przyjaźni Polsko-Radzieckiej wyświetlony będzie, jako poranek, film produkcji radzieckiej p. t. „CYRK”.

Ceny biletów bez kuponów: I miejsce — 35 zł., II — 25 zł.

Kino „BAŁTYK” wyświetla film produkcji amerykańskiej pt. „Ludzie i myszy”. Początek seansów w dni powszednie o godz. 15,30, 17,30 i 19,30.

W dniu 20 kwietnia br. odbyło się w sali Itecepcyjnej Ratusza zebranie organizacyjne Miejskiego i Powiatowego Komitetu „Święta Oświaty”. Do prezydium Komitetu „Święta Oświaty” weszli: jako przewodniczący — prezydent m. Kalisza

## Wędkarze zarybiają Prosnę

Młody, lecz dość liczny na terenie Kalisza Związek Wędkarzy wykazuje dużo żywotności i praktycznego podejścia do kwestii rybołówstwa wędkarskiego. Wędkarze kaliscy, to nie tylko łowcy ryb, ale i ludzie dbający o zlikwidowanie klusownictwa oraz o należyte zarybianie naszej Proсны. By podnieść rybobostan swoich terenów Związek Wędkarzy Kaliskich zakupił 20 tys. karpia (kroczków) i w dniu 21 bm. wypuścił je do koryta Proсны. Ta godna pochwały inicjatywa spotkała się z wielkim uznaniem kaliszczan.

ob. Bonusiak, jako wice-przewodniczący — Starosta Powiatowy ob. H. Naskrent i Inspektor szkolny ob. Borzęcki. Utworzono sekcje propagandową, imprezową i finansową.

Sekcje przystąpiły natychmiast do organizowania „Święta Oświaty”, które ma się odbyć w dniach od 2 do 4 maja br. pod hasłem walki z analfabetyzmem.

W ramach „Święta Oświaty” przewidziane są zbiórki uliczne imprezy, akademie.

Komitet apeluje do znanego ze swej ofiarności społeczeństwa kaliskiego, aby poparło jaknajwydatniej akcję zbiorczą.

## Program Biegu Narodowego

W dniu 22 bm. odbyło się w lokalu Powiatowej Rady Związków Zawodowych zebranie, poświęcone omówieniu spraw związanych z Biegiem Narodowym. Na odbytym pod przewodnictwem sekretarza Zw. Zaw. Kowalskiego ze-

braniu, w którym liczny udział wzięli przedstawiciele władz, Związków Zawodowych partii politycznych, SP., organizacji młodzieżowych, sportowych i społecznych, inspektor Wychowania Fizycznego wygłosił referat o kulturze fizycznej, omawiając jednocześnie regulamin Biegu. Po referacie powołano prezydium tej imprezy oraz sekcje: kierowniczą, przygotowawczą i kwalifikacyjną.

Ustalono następujący program Biegu Narodowego: bieg na 500 mtr. dla roczników 1931—33 — start sprzed Teatru Miejskiego o godz. 11,30 trasa: teatr, ul. Częstochowska i wałem Proсны do teatru; bieg na 1000 mtr. dla roczników 1929—30, start godz. 11,30 sprzed teatru, ul. Częstochowska, Parkowa, do Proсны za ogródkiem Jordanowskim i wałem przez stawki do mety. Bieg 2000 mtr. — trasa: teatr, most KTW, prawa strona wału Proсны do „czerwonego mostu” i koło domku parkowego przez most KTW, do mety przed teatrem.

Dla zwycięskich drużyn Biegu Narodowego Związki Zawodowe przygotowują odpowiednie nagrody. Bieg ten budzi duże zainteresowanie wśród kaliskiego świata pracy i sportowców.

Organizacje, Zw. Zaw. i zakłady pracy winny zgłaszać swoich zawodników do tego biegu w Powiatowej Komendzie PW i WF przy ul. Żymierskiego 34, gdzie można również otrzymać formularze zgłoszeń.

## Kronika milicyjna

### ARESztOWANIE SZOFERA

Dnia 21 bm. został osadzony w więzieniu szofer Józef Masiak, lat 22, zam. w Chełmechach gm. Podgórze Kaliskie za przejechanie samochodem ciężarowym na szosie pod Kaliszem, Wawrzyńca Miernikiewicza, mieszkańca wsi Nosków, gm. Podgórze Kaliskie.

### ZA STRĘCZENIE DO NIERZĄDU

Dnia 21 bm. została aresztowana i osadzona w więzieniu Katarzyna Białek, lat 36, zam. w Kaliszu ul. Harcerska 13 za stręczenie do nierządu utrzymywania

domu schadzek i czerpanie z tego zysków.

### MŁODOCIANA TOPIELICA

Dnia 19 bm. na mieliźnie rzeki Warty w odległości około 3 km od Sieradza, znalezione zostały przez pastucha zwłoki Zakrzewskiej Zofii, lat 15, zam. we wsi Woźniki gm. Męka, o której zaginięciu meldowała jej matka 10 marca br., oznajmiając, że dnia 5 marca na skutek poróżnienia się jej z córką, opuściła mieszkanie i do domu więcej nie wróciła. Dochodzenie w toku.

## Komisja kolonii letnich przystępuje do pracy

Sekcja organizacyjna Powiatowej Komisji Kolonii Letnich obradowała w dniu 21. 4. br. nad całokształtem tegorocznej akcji wczasów dla młodzieży szkolnej i przedszkolnej. Na zebraniu przewodniczył inspektor szkolny ob. Borzęcki Jan, uczestniczyli zaś w nim przedstawiciele szkolnictwa, organizacji młodzieżowych, społecznych, Ubezpieczalni Społecznej, ZNP., i prasy miejscowej. Wszystkie poruszone zagadnienia wywoływały nader żywe zainteresowanie ze strony obecnych — nad każdym z nich wywiązywała się żywa dyskusja. Wobec tego, że Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego na całą akcję przeznaczyło powiatowi kaliskiemu zaledwie 1.500.000 zł. i przyjmując, że w drodze imprez Komisja zdoła zebrać dalszych 300 tysięcy zł., ewentualnie otrzyma od samorządów dalszych 200 tysięcy zł., będzie ona dysponowała łączną kwotą 2 milionów zł. na finansowanie całej akcji wczasów młodzieżowych. Toteż sub-

wencionowanie poszczególnych placówek przez Powiatową Komisję Kolonii Letnich z natury rzeczy będzie niewielkie. Na organizację, które podejmą się prowadzenia akcji spadnie więc obowiązek akcji funduszów, które umożliwią z pełnym pożytkiem dla dzieci prowadzić kolonie względnie inne formy wczasów.

Każda placówka będzie pod ścisłym nadzorem Powiatowej Komisji Kolonii Letnich i musi kierować się przepisami, ustalonymi przez Państwową Komisję akcji letniej. Każdy punkt musi być w terminie zgłoszony do Powiatowej Komisji, musi też prowadzić wszelkie książki i druki, przewidziane przez Komisję Państwową.

Ustalono, że akcją kolonii na terenie miasta i powiatu objęte będą dzieci przedszkoli, szkół powszechnych i średnich. Organizację akcji obejmą: ZHP, — obozy. Ubezpieczalnia Społeczna — Kolonie i Półkolonie. RTPD. — Kolonie i Półkolonie. ChTPD. — Kolonie. OM TUR — Kolonie. Caritas — Kolonie i Półkolonie.

Państwowa fabryka pluszu organizuje własną kolonię w ośrodku w Brudzewie. Poszczególne szkoły zorganizują kolonie i półkolonie dla młodzieży, która nie zostanie objęta akcją wyżej wymienionych instytucji.

Badanie lekarskie dzieci rozpocznie się około 10 maja. Cała akcja wstępna winna być ukończona do 15 czerwca br.

## Podejrzane machinacje z mlekiem

Pytanie to powtarzamy za wieloma naszymi czytelnikami, którzy w tej sprawie zarzucają listami nie „czynnik powołane” a „Głos Kaliski”.

W listach tych, otrzymywanych z różnych dzielnic naszego miasta, wszyscy zgodnie stwierdzają, że kiedyś nawet było „białe mleko od czarnej krowy”. Obecnie zaś — niezależnie od maści kro-

wy — ma jednakowy kolor — zdecydowanie niebieski. I dlatego, ten kto zna nie tylko kolor ale i smak mleka pełnego, zadaje sobie i nam pytanie, co robią tzw. „czynnik zainteresowane” w tym kierunku, aby do konsumenta dostało się mleko pełnowartościowe, a nie „zbierane” lub odtłuszczone na wirówce? Wiemy, że procent tłuszczu

w mleku waha się przeciętnie w granicach od 2 do 4 procent. Rozumiemy, że krowy są niedostatecznie karmione, ale pytamy, skąd się bierze w kaliskich mleczarniach mleko wykazujące zaledwie 1 procent tłuszczu...? Czy ta „odtłuszczająca” kuracja nastąpiła jeszcze poza granicami Kalisza, czy tu na miejscu, czy też może raz u producenta, a drugi raz u pośrednika? Uważamy, iż sprawa jakości mleka jest zbyt ważna abyśmy ją mogli lekceważyć i kosztem krzywdy dzieci pozwolili tuczyć się spekulantom i złodziejom. Nie wystarczy przeprowadzać „raz na rok koło Wielkiejnocy” kontrolę mleka na rynku czy w 2 lub 3 mleczarniach.

Odośne komisje nie mogą się tłumaczyć brakiem czasu do walki z oszustwami dostawców odtłuszczonego mleka i „robionej” śmietany, zaprawianej dla gęstości sproszkowanym mlekiem unrowskim, a dla koloru sokiem czerwonej marchwi. Zdecydowaną i bezwzględną akcją muszą podjąć nie tylko powołane czynniki, ale i wszyscy oszukiwani dotąd konsumenci. Jedynym, właściwym miejscem dla fałszerzy nabiału może być tylko obóz pracy.

**ALKOHOL NIESZCZĘCIEM CZŁOWIEKA i NARODU!**

## Ogłoszenia drobne

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Kalisz — Morawski Aleksander.

## Przygody Jasia Wiercipięty



D — 026087

W Afryce... na polowaniu.

Trzęsienie ziemi?

To smok!



# TEATRY

## TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Wczoraj odbyła się na scenie Teatru W. P. premiera „Otella” szekspirowskiego. Sztuka ma zapewnione długotrwałe powodzenie. Dyrekcja zwraca uwagę na godzinę rozpoczęcia: 19-ta. Spóźniający się nie są wpuszczani na salę.

## TEATR POWSZECHNY

Dziś o godz. 16 i 19.15 sztuka R. Matuszowskiego i J. Rojewskiego „Gospoda pod Wesołą Kukulka”.

## TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA

ul. Daszyńskiego 34.

Dziś dwa przedstawienia: o godz. 16-tej i 19.15, farsy Noela Cowarda „SEANS”. Udział biorą: Hanna Bielicka, Helena Buczyńska, Halina Głuszkówna, Wanda Jakubińska, Michał Melina, Danuta Szafłarska i Ludwik Tatarski. Reżyseria Michała Meliny. Dekoracje Jana Rybkowskiego.

Kasa czynna od 12-tej. Tel. 123-02.

## TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”

Piotrkowska 242

Ostatnie dni „ZEMSTA NIETOPERZA”, operetka w 3-ach aktach J. Straussa w premierowej obsadzie, codziennie, a w niedzielę dwa przedstawienia o godz. 15.30 i 19.15. Bilety wczoraj do nabycia — ul. Piotrkowska nr 102, a od godz. 17-tej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-tej. W próbach „ROSMARIE”.

## Teatr „SYRENA”. Trautnia 1

Dziś dwa przedstawienia o godz. 16-tej i 19.30. „AMBASADOR”, Z. Gozdewy i W. Stenina. Udział bierze cały zespół „SYRENY”, balet i orkiestra.

Kasa czynna od godz. 10-13 i od 16-tej. Tel. 273-70.

Wkrótce premiera komedii „Dobrze skrojony frak”.

## Teatr „OSA”. Zachodnia 42. tel. 140-09

Dziś i codziennie o godz. 19.30; w niedzielę i święta o godz. 16.30 i 19.30 „WIOSENNY BIEG”.

## Teatr Kukielek PTPD Nawrot 27.

W każdą niedzielę i święto o godz. 12-tej widowisko kukielkowe p. t. Dr. Dąbłile w Afrze” codziennie widowisko dla dzieci szkół nowszych.

## Repr. CYRK Nr 1. Plac Leonarda

Codziennie o g. 19.15 wielki program atrakcyjny pod dyr. Din Dona

# KINA

ADRIA — „Skarb Tarzana”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30

BAŁTYK — „Dusze Czarnych”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15

BAJKA — „Dziwne z północy”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30

GDYNIA — „Program Aktualności Kraj i Zagr. Nr 8. godz. 12, 13, 14, 15; w niedz. 12, 13 i 14

GDYNIA — „Mściwy Jastrząb”, godz. 16, 18, 18.30, 21; w niedz. 14.30

HEL — „Zielona Dolina”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30

MUZA — „Mr. Smith jedzie do Waszyngtonu”, godz. 17.30, 20; w niedz. 15

Poranek „Przygody Nasredina” — godz. 16

POŁONTA — „Ostatni etap”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30

PRZEDWIOŚNIE — „Na tropie zbrodni” — godz. 17, 19, 21; w niedz. 15

ROBOTNIK — „Gubernantka”, godz. 16, 18.20, 21; w niedz. 15

ROMA — „U progu tajemnicy”, 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30

REKORD — „Pani Miniver”, godz. 15.30, 18, 20.30; w niedz. 13

STYLOWY — „Mali detektywi”, godz. 16.15, 18.15, 20.15; w niedz. 14.15

Poranek „Czapajew”, godz. 14.15

ŚWIT — „Niebo czy piekło”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30

TECZA — „Mali detektywi” — godz. 17, 19, 21; w niedz. 15

Poranek „Nauczycielka wiejska”, godz. 13

TATRY — „Dwulicowa kobieta”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15

WISŁA — „Moje Uniwersytety”, godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30

Poranek o godz. 13

WŁÓKNIARZ — „Wśród ludzi”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15

WOLNOŚĆ — „Ostatni etap”, godz. 15.30, 18, 20.30; w niedz. 13

ZACHĘTA — „Bitwa o szczyt”, godz. 16.30, 18.30, 20.30; w niedz. 14.30

Poranek „Gop!”, godz. 14.30, 20; w niedz. 14.30

# OBRADY PSS

## Dziś nastąpi nowo ane władz

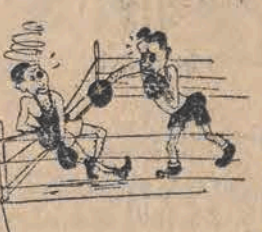
W dniu dzisiejszym w sali TUR-u w Helenowie rozpoczyna swe obrady pełnomocnicy Powiatowej Spółdzielni Spożywców w Łodzi. Na porządku obrad poza nawołaniem ustępujących władz spółdzielni za okres 3-letni omawiane będą sprawy połączenia PSS-u z Powiatową Spółdzielnią Spożywców w Łodzi ze Spółdzielnią „Przyszłość” w Łodzi, ze Spółdzielnią Spożywców „Naprzód” w Żabieniu, ze Spółdzielnią Spo-

## Przed wycieczką W-P-W



Jak już podaliśmy, wczoraj wyjechało z Belgradu 17 kolarzy jugosłowiańskich którzy startować będą w międzynarodowym wyścigu Warszawa - Praga - Warszawa. Oto ich nazwiska: Trifunovic, Varga, Palik, Zoric, Jesic, Misic, Todorovic, Srsa, Celesnik, Solman, Bakic, Strain, Chorvatic, Prosinak, Bat, Cesaro, Poredcki.

Kolarze jugosłowiańscy przybyli w sobotę do Pragi, skąd grupa, startująca na trasie Warszawa - Praga, przybędzie do Warszawy w poniedziałek wraz z 15 zawodnikami czeskimi.



Dzisiaj w Łodzi odbędą się trzy pierwsze zawodowe imprezy sportowe: zawody o mistrzostwo Polski w boksie, piłkarskie spotkanie ligowe AKS - LKS oraz zawody motocyklowe na torze żużlowym.

NA RINGU WIMY Spotkanie pięściarskie Tęcza — Warta ma dla widzów kolosalne znaczenie, bowiem przy uzyskaniu wygranej Tęcza zamieni się miejscami w tabeli z Wartą, a gdy ta ostatnia ulegnie w tydzień potem MKS-owi, łodzianie trzecią pozycję utrzymają w tabeli drużynowych mistrzostw Polski. Tęcza przygotowuje się do meczu z Wartą bardzo starannie. W wadze muszej nie ujrzymy Bednarka, który będąc jednocześnie zapasnikiem, nie bardzo mógł pogodzić te dwa sporty ze sobą. W kategorii wystąpi Malecki, w piórkowej Jurek, w lekkiej Grzym, w półśredniej Maruz, w średniej Trzesowski, w półciężkiej Markiewicz lub któryś z nowych zawodników, wreszcie w ciężkiej Jaskula, nowy mistrz Polski tej kategorii.

Uwaga, pęć arze „Zryw” Zarząd sekcji bokserskiej Zrywu wzywa wszystkich zawodników wyznaczonych na dziś siewszy mecz z „Korabem” w Piotrkowie, do stawienia na Placu Reymonta o godzinie 8-iej rano.

## Piłkarze węgierscy zwyciężą Szwajcra

BUDAPEST. (obsł. wł.) — W Budapeszcie rozegrane zostało międzypaństwowe spotkanie piłkarskie między reprezentacją Węgier i Szwajcarii. Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem gospodarzy w stosunku 7:4 (5:3).

# SPORT

przynosi najbardziej aktualne wiadomości z kraju i ze świata

## Program radiowy na dziś

7.05 „Zegarynka muzyczna”. 8.00 Dziennik. 8.20 Program dnia. 8.30 Muzyka popularna. 9.00 (E) Transmisja Nabożeństwa z Kościoła Garnizonowego w Łodzi. Kazanie wygłosi Ks. Płk. Wł. Ławrynowicz. 10.00 „Toruń w przekroju” 11.00 (E) Program na dziś 11.05 (E) „Na widowni tygodnia”. 11.15 (E) „Pieśń pierwszomajowa” (płyty). 11.30 (E) Rozmowa z radiosłuchaczem. 11.40 (E) Muzyka ludowa z płyt. 11.50 (E) Wiadomości dla R-węzłów

# Skład drużyn Jugostawii, Bułgarii i Albanii

## Kolarze rumuńscy wyjeżdżają dzisiaj do Warszawy

Bulgarię reprezentować będzie w wyścigu 16 kolarzy; 10 z nich startować będzie w dwóch zespołach narodowych, 6 natomiast pojedzie indywidualnie. W drużynach będą startowali: Na trasie Praga - Warszawa: Diehev, Dimov, Kristev, Anguelov i Borano. Z Albanii przyjedzie tylko 4-ch kolarzy: Piro Angjeli, Gani Lacey, Niko Kote i Koco Kerreku.

## OSTRA SELEKCJA RUMUNÓW

Organ rumuńskiej partii robotniczej „Soantelia”, zorganizował w dniach 17 i 18 bm. wyścig kolarski, jako eliminacje wyścigu Warszawa - Praga - Warszawa. Wyścig od-

był się w dwóch etapach, każdy po blisko 150 km. Dziesięciu kolarzy, którzy zajęli najlepsze miejsca w tym biegu, zostało umieszczonych na obozie treningowym, w miejscowości górskiej, gdzie pozostaną aż do niedzieli 25 bm., kiedy to opuszczą Rumunię, udając się do Warszawy. Drużynie kolarzy towarzyszyć będą: trener drużyny i kierownik techniczny. Zespół rumuński składa się z rutynowanych kolarzy zdolnych do wytrzymania wielkiego wysiłku, jakiego wymagać będzie wyścig Warszawa - Praga - Warszawa. Selekcja była tak ostra, iż dwóch zawodników nie wyjeżdża ze względu na młody wiek i brak rutyny.

# Boks, wyścigi motocyklowe i piłka nożna dostarczy dziś wiele emocji swym zwolennikom

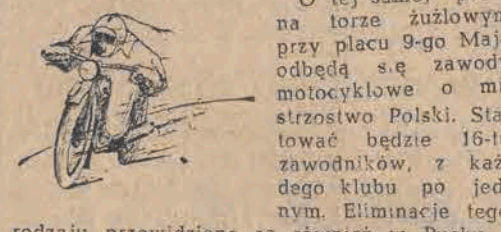
Mecz zapowiada się niezwykle interesująco. Organizatorzy za naszym pośrednictwem powiadają zwolenników boks, że bilety wstępu na tę imprezę zostały obniżone, tak, iż bilet najtańszy kosztować będzie zł 50.—. Zawody odbędą się w sali Wimy o godz. 11-tej.

NA TORZE ŻUŻLOWYM O tej samej porze na torze żużlowym przy placu 9-go Maja odbędą się zawody motocyklowe o mistrzostwo Polski. Startować będzie 16-tu zawodników, z każdego klubu po jednym. Eliminacje tego

W BOISKACH PIŁKARSKICH Oprócz wyżej wymienionych imprez odbędzie się cały szereg spotkań piłkarskich o mistrzostwo kl. A, B i C. Zawody o mistrzostwo klasy A: godz. 11-ta: boisko LKS: LKS — TUR Łódź, boisko Zjednoczonych: Zjednoczone — Widzew, boisko PKS-u

W Fabianicach: PTC — Boruta Zgierz, godz. 17-ta, boisko w Piotrkowie: Concordia — ZZK boisko w Tomaszowie: TUR — Lechia. Zawody o mistrzostwo klasy B: godz. 11-ta boisko Wimy: Przebój — OSP Głowno, boisko TUR Park Ludowy: Plomień — KMSS, boisko DKS: Tramwajarze — Włókniarz Zgierz, boisko PKS II: Zryw Fabianice — DKS Łódź, godz. 17-ta: boisko Zjednoczonych: TUR — Chojny — Unia Skierniewice, boisko Zduńska Wola: TUR Zduńska Wola — Centralna Szkoła Oficerów, boisko PKS — Klub Sportowy 6 ze Zduńskiej Woli.

Zawody o mistrzostwo klasy C: godz. 11-ta boisko Zryw Park Ludowy Zryw — Huragan, boisko Podgórze: Konfekcyjny — Ognisko, boisko Ognisko: Włókniarz — Metalowiec, boisko Arko: Arko — Karpaty, boisko Tęcza: Skóra — Zryw Nowe Złotno, boisko Zduńska Wola: Metalowiec — Papiernia, godz. 17-ta: boisko TUR Park Ludowy: Skra — Łodzianka, boisko Podgórze: Podgórze — Jutrzenka, boisko Zryw Park Ludowy: Zryw Koziny — Victoria, boisko Arko: Pocztowiec — Czółenka, boisko Tęcza: Energia — Orzeł, boisko Ognisko: Blyk — Marysin, boisko Żelów: Żelów — Łaskowiak, boisko ZZK Kołuszki: ZZK II — HKS Skierniewice, boisko Brzeziny: Zryw Brzeziny — Unia II, boisko Skierniewice: TUR — ZZK Rogów.



rodzaju przewidziane są również w Pucku i Poznaniu, gdzie udział wezmą już inni zawodnicy. W Łodzi zobaczymy między innymi Wikaryczyka, Zymarskiego, Pierchałę, Smięgła z Bydgoszczy. Łódzkie kluby reprezentowane będą przez Krakowiaka i Kofceczka. Wystąpią również repatrianci Wikliński i Chlebiak, którzy uchodzą za jednych z faworytów niedzielnych wyścigów. Jak z tego wynika, impreza na torze żużlowym zapowiada się ciekawie.

## Uwaga automohiści! Ciekawa impreza A. P.

W dniu 6-go maja 1948 r. na ulicach Łodzi odbędzie się bardzo ciekawa i celowa impreza organizowana przez Automobilklub Polski Oddział Łódzki.

Impreza ta polegać będzie na przejechaniu przez samochód jak największej trasy „przy zużyciu jak najmniejszej ilości benzyny.

Udział brać mogą samochody osobowe i ciężarowe wszelkich kategorii.

Informacje i zapisy w lokalu klubu przy ul. Kilińskiego 61, w godzinach od 18-tej do 20-tej, tel. 272-81.



Jeszcze nie tak dawno tyczkarze z trudem przechodzili wysokość 4 metrów. Dzisiaj wysokość tę przechodzi wielu tyczkarzy, a między innymi i Duńczyk Ivor Vind.

## Dzisiejsza niedziela ligowa

Dzisiaj rozegrane zostaną dalsze mecze ligowe w piłce nożnej. Grać będą następujące drużyny: (gospodarze wymienieni na pierwszym miejscu) w Chorzowie: Legia (Warszawa), w Poznaniu: Warta — Garbarnia (Kraków), w Warszawie: Polonia — Widzew (Łódź).

# „Stań do walki z analfabetyzmem”